

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
18. NOV.
1987

Letnik XLII.
Štev. 47 (2354)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
300 din

P. b. b.

V spontani akciji je več kot 250 dvojezičnih učiteljev z južne Koroške podpisalo resolucijo proti vsakršni obliki ločevanja otrok na dvojezičnih šolah. Resolucijo so naslovili ministrici za pouk, umetnost in šport, dr. Hilde Hawlickovi. V resoluciji je poudarjeno, da podpisani učitelji odklanjajo vsako obliko ločevanja otrok po jezikovnih kriterijih in da se tudi izrekajo proti zmanjšanju števila otrok v razredih, če bi ta ukrep privedel do nadaljnjih ločenih razredov (enojezičnih paralelk). Glede kvalifikacije drugega učitelja zastopajo podpisani učitelji mnenje, da mora ta imeti enako kvalifikacijo kot vsak dvojezični učitelj. Podpisani učitelji nadalje zahtevajo hitro realizacijo vseh tistih predlogov vmesnega poročila, kjer je bil dosežen konsens v komisiji. Glede še odprtih spornih točk pa so dvojezični učitelji mnenja, da je treba te točke

Podpisna akcija učiteljev proti ločevanju otrok

obravnavati v zvezni pedagoški komisiji, ki naj bi svoje delo nadaljevala.

250 podpisov seveda ni majhna reč. Posebej, če za tem stoji 250 osveščenih strokovnjakov, ki se zavedajo tako svojega narodnega kot pedagoškega poslanstva. Dejstvo je, da boj proti ločevanju otrok ni samo odpor iz narodnostnega vidika, temveč pomeni tudi pravilno dojetje pedagoških, psiholoških, socioloških in socialnih komponent skupnega učenja. Prav tega bi se morali zavedati vsi naši pedagoški delavci, predvsem na ljudskih in glavnih šolah, ki jim je zaupana mladina, ki bo v bodočnosti znala (ali pa ne) skupno živeti.

Šolski vrh v Celovcu: stranke so vztrajale na ločitvenem modelu

Včerajšnji šolski vrh med predstavniki koroških strank in zastopniki osrednjih organizacij koroških Slovencev ni privedel do spremembe stališča na obeh straneh. V koroškem deželnem zboru zastopane stranke vztrajajo še naprej na ločitvenem modelu. Kot je tajnik ZSO dr. Marjan Sturm izjavil po razgovoru, stranke v zvezi s spornimi točkama niso pripravljene za konsens. Prav nasprotno je bilo zaznati, da ÖVP in FP odstopata tudi od

poročila Strokovne zvezne komisije.

ÖVP in FP sta v tem razgovoru nasprotovali tudi uvedbi dvojezične šole na Pedagoški akademiji v Celovcu, na kateri bi bodoči dvojezični učitelji lahko opravljali tudi svoje vaje in nastope iz slovenščine. Marjan Sturm je to zadržanje strank ocenil celo kot korak nazaj na poti h konstruktivni rešitvi skupnega dvojezičnega šolstva na Koroškem.

S strani koroških Sloven-

cev so pri šolskem vrhu v Celovcu sodelovali podpredsednik ZSO Franc Kukovica, tajnik ZSO Marjan Sturm, predsednik NSKS Matevž Grile, dvorni svetnik Valentin Inzko, Karel Smolle, univerzitetni asistent Mirko Wakounig ter ravnatelj slovenske gimnazije Reginald Vospersnik.

Namestnik deželnega glavarja Erwin Frühbauer (SPÖ) je v izjavi za Slovenski vestnik dejal, da si na današnjem dunajskem vrhu priča-

kuje sklep o dvojezičnem šolstvu na Koroškem, pa četudi razgovor med koroškimi strankami in zastopniki koroških Slovencev ni privedel do soglasja. Frühbauer pa je tudi rekel, da bi bilo smiselno, če bi se še naprej pogovarjali o spornih točkah vmesnega poročila, ki ga je izdelala Strokovna komisija...

Stališče zastopnikov koroških Slovencev k imenovanemu vmesnemu poročilu objavljamo na 2. strani našega lista.

V Jugoslaviji so z zakonom prepovedali gradnjo novih jedrskih elektrarn. To je v petek sklenila zvezna skupščina v Beogradu. Zahtevo po prepo-

Konec za JE?

vedi gradnje jedrskih elektrarn so v širšo razpravo vnesle mladinske organizacije širom Jugoslavije. Doslej obratuje JE v Krškem, v Beogradu pa so izvedli mednarodni razpis za gradnjo štirih novih.

PREBERITE

na strani

- 2 Pogovor z univ.-ass. Mirkom Wakounigom
- 3 Evropski parlament odobril listino o manjšinah
- 4 Zaposleni v tovarni Obir zahtevajo državno podporo
- 5 Na Dunaju odprta študentska kavarna
- 6 Tedenski televizijski in radijski spored
- 8 Šimej Wrulich 80-letnik
- 9 75-letnica SPD „Bilka“ v Bilčovsu
- 10 Valutni in devizni tečaji
- 11 SŠZ/Cartrans I spet zmagal
- 12 Dr. Ludvik Druml novi predsednik Slovenske športne zveze

SPZ: koncert budniških in domoljubnih pesmi

V nedeljo je SPZ v Celovcu vabila na osrednji koncert buniških in domoljubnih pesmi pod geslom „Postali smo tujci?“. Prireditev so sooblikovali pevski zbori in ansambli iz

Roža, Podjune in Zilje. Nedeljski koncert pa je bil tudi uspeh poskus preseči stare oblike tovrstnih prireditev, saj sta se pesem in beseda pretakala v harmonično celoto, ki jo je

podkrepil tudi zunanji videz prireditve. Več o osrednjem koncertu SPZ in o sodelujočih skupinah na nedeljski prireditvi (na sliki ansambel „Drava“) lahko preberete na 9. strani.

Obisk pri hrvaški in madžarski manjšini

Klub slovenskih občinskih odbornikov na Koroškem si je že pred leti zastavil cilj, da vsako leto obiše vsaj eno narodno skupnost in prouči njihove težave. Lani so bili pri Slovencih v Italiji, letos pa so obiskali Madžare in Hrvate na Gradiščanskem. V številnih razgovorih s predstavniki organizacij teh dveh narodnosti so odborniki – bilo jih je 40 – spoznali njihove težave in realne probleme na Gradiščanskem. Najgloblji vtis je slovenskim odbornikom zapustilo doživetje v Siegendorfu: tam so se srečali z županom Robakom, znanim zagovornikom asimilacije manjšin. Spoznali pa so tudi konkreten primer pomanjkanja delovnih mest in s tem povezanega odseljevanja: v Siegendorfu bo edina tovarna prenehala z delovanjem.

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem kot legitimni zastopniki slovenske narodne skupnosti pozivata pri-

stojne avstrijske zvezne oblasti, da najdejo skupno s prizadetimi konstruktivno rešitev šolskega vprašanja brez ločevanja šolarjev.

Vmesno poročilo ekspertne komisije pri Zveznem ministrstvu za pouk, umetnost in šport za vprašanja manjšinskega šolstva na Koroškem pomeni za osred-

nji organizaciji osnovo za reševanje osnovnošolske problematike in spodbudo za iskanje skupnega reševanja spornih točk. Pristojne

šolske oblasti morajo nemudoma pristopiti k realizaciji tistih predlogov vmesnega poročila, kjer je bil dosežen konsens vseh članov komisije.

Vmesno poročilo je osnova

Tudi mi menimo, da je reforme na področju dvojezične šole treba uveljaviti postopno in v skladu z avstrijsko tradicijo pri uvedbi reform ter smo zato prepričani, da bodo zvezne šolske oblasti tudi v tem primeru upoštevale vse standarde, ki so uveljavljeni pri izvajanju reform.

Pedagoški inštitut v Celovcu mora v sodelovanju z univerzo takoj na osnovi orisanega delokroga pričeti s poglobljenim nadaljnjim izobraževanjem učiteljev v Celovcu in krajih južne Koroške. Pravtako mora zvezna pedagoška akademija v Celovcu predložiti ustrezno razširjeni učni načrt za vse tiste slušatelje, ki hočejo pozneje poučevati na dvojezičnem ozemlju Koroške. Pri tem mislimo tudi na razširitev predavanj iz metodike in didaktike dvojezičnega pouka in predavanja in seminarje v smislu interkulturalnega učenja, pri čemer bi morala biti dvojezična vadnica predpogoj.

Center za šolske poskuse in razvoj šolstva mora finančno in moralno podpreti vse že

obstoječe delovne skupnosti učiteljev in posameznike, ki samoiniciativno izdelujejo razne učbenike in učne pripomočke, obenem pa mora spodbujati in organizirati aktivnosti v tej smeri.

Poleg tega naj bi pri Zveznem ministrstvu za pouk, umetnost in šport ustanovili posvetovalni organ za realizacijo v vmesnem poročilu predvidenih reform. V tem telesu naj bi bile upoštevane institucije, ki so bile zastopane tudi v strokovni komisiji pri zveznem ministrstvu.

Predlagamo, da se opravi raziskovalna naloga, ki bi primerjala učbenike in učne pripomočke šolarjev, ki so prijavljeni k dvojezičnemu pouku z učbeniki in učnimi pripomočki onih, ki k temu pouku niso javljeni. Obenem bi lahko povprašali po manjkajočih učbenikih in učnih pripomočkih tudi dvojezične učitelje. Ker se založbe le težko odločajo za publiciranje učbenikov za slovensko narodno skupnost na Koroškem, predlagamo, da se iz ustreznih fondov krije vsaj polovica stroškov že ob izidu

učbenika odnosno učnega pripomočka.

Ukrepe, ki naj presežejo in s tem povezujejo razrede in skupine, morajo šolske oblasti uresničiti takoj povsod tam, kjer že obstajajo paralelni razredi. Ti ukrepi se ne smejo omejevati zgolj na proste predmete in neobvezne vaje, ker bi s tem zajeli le del šoloobveznih otrok, temveč se morajo razširiti tudi na druge predmete.

Pri izdelavi novega učnega načrta morajo pristojni organi misliti na izdelavo posebnega z upoštevanjem večjega števila tedenskih ur in ne le na adaptacijo obstoječega na nivoju splošno veljavnega. V posebnem učnem načrtu se vgradi v preambulo tudi načelna izhodišča ekspertne komisije.

S primernimi javnimi akcijami, plakati in letaki na vseh področjih družbenega življenja in agiranja se mora opozarjati na prednosti dvojezičnega pouka in se morajo motivirati starši, da prijavijo otroke k dvojezičnemu pouku. Ob splošnem ugotavljanju jezikovnega znanja prvosolšcev je treba misliti tudi na razširitev in poglobitev pospeševalnega pouka.

Glede znižanja števila

šolarjev menita NSKS in ZSO na Koroškem, da bi tak ukrep v trenutno vladajočih družbenih razmerah na Koroškem imel za posledico ločevanje otrok po jezikovnih kriterijih. Iz protokolov deželne pedagoške komisije in iz izjav zagovornikov ločevanja se to jasno vidi. Znanstveno ni preverjeno in potrjeno, da manjše skupine linearno dosegajo boljše učne uspehe. Iz tega razloga odklanjamo znižanje števila otrok v razredih.

Koroški pedagoški model predvideva, da naj bi bil pouk v predmetih kot so likovna vzgoja, ročno delo in telovadba s pomočjo drugega učitelja tudi za otroke, prijavljene k dvojezičnemu pouku zgolj v nemškem jeziku. Ustavni jurist Urada zveznega kanclerja nam je potrdil, da je ta del pedagoškega modela protustaven, ker s tem krši določbe, zajamčene v ADP.

Glede kvalifikacije drugega učitelja obe osrednji organizaciji koroških Slovencev ugotavljata, da slovenska narodnostna skupnost ne more pomagati rušiti predvidenih določil svoje zaščite. Organizaciji glede kvalifikacije drugega učitelja ponav-

ljata stališče, katerega so zastopali slovenski predstavniki in tudi zastopniki avstrijske rektorske konference v vmesnem poročilu. Tudi bivša pedagoška komisija na zvezni ravni se je izrekla za drugega učitelja, ki mora obvladati slovenski jezik.

Ker v omenjenih dveh točkah v strokovni komisiji doslej ni prišlo do soglasja, obe osrednji organizaciji koroških Slovencev predlagata, da strokovna komisija v najkrajšem času spet prične z delom in da razpravlja o teh dveh spornih točkah in da jih privede do konstruktivne rešitve.

Obe osrednji organizaciji menita, da je nedopustno, še posebno glede na spominsko leto 1988, investirati v ločevanje in razdvajanje. Reforme na tem področju ne smejo privedi do zastajanja in zmanjševanja reformnih prizadevanj na drugih sektorjih izobraževanja.

Osrednji organizaciji koroških Slovencev predlagata nenadomestno črtanje paragrafa 10 (1) majšinskega šolskega zakona iz leta 1959.

Radi bi še enkrat poudarili, da smo pripravljeni na nadaljnje razgovore zlasti s pristojnimi zveznimi organi s ciljem da zagotovimo obstoj in razvoj naše narodne skupnosti in prispevamo svoje k miru v tem predelu sveta.

Dodatni kompromis bi bil naš razdor!

V zadnjih dneh sta koroško javnost presenetila predsednik NSKS Matevž Grilc in državni poslanec ZAL Karel Smolle z napovedmi, da so koroški Slovenci menda pripravljeni sprejeti kompromis o šolskem vprašanju. Zato smo za mnenje vprašali dr. Mirka Wakouniga, člana strokovne komisije. Posredujemo njegove strnjene odgovore:

„Pri Grilčevi napovedi ni jasno, ali to meni osebno ali kot predsednik NSKS. Kakorkoli pa že: očitno mu manjka političnega občutka, saj bi moral vedeti, da koroške politične strukture skušajo vedno pred važnimi pogovori in odločitvami razbiti enotnost koroških Slovencev. Da Grilc prav v kritični fazi daje take samovoljne izjave, je neodgovorno, hkrati pa s tem smeši vse dogovore med osrednjima organizacijama ter stališča dvojezičnih učiteljev in učiteljic. Grilc mora vedeti, da je vmesno poročilo strokovne komisije že kompromis, zato njegovo nadaljnje kompromisarstvo lahko služi le popuščanju nestrpnim nem-

škonacionalnim krogom. Vsak dodaten kompromis bi torej služil le priznavanju neke šolske odredbe, ki je dvojezičnosti sovražna in bi pomenila razdiranje enotnosti, samozvesti in odpornosti v lastnih vrstah.

K Smollejevimi izjavam pa le toliko: nisem edini, ki je nad njegovim političnim stilom razočaran. To je stil starih politikantov, ki sicer pridigajo demokracijo, v resnici pa jih interesi prizadetih ne zanimajo. Tak političen stil je netransparenten, oblasten in služi samo političnemu profiliranju in osebnemu političnemu profitu. Hkrati pa tudi smeši vse politične principe zeleno-alternativnega gibanja – kot je to povezanost z bazo... Tak, političen stil ni vreden zaupanja tistih Korošcev, ki jim je rešitev dvojezičnega šolstva merilo avstrijske demokracije.“

Karel Smolle pripravljen za kompromis

Na tiskovni konferenci je državni poslanec Zeleno alternativne liste Karel Smolle med drugim izjavil, da je pripravljen sprejeti kom-

Kajžnikov Hanža

V Clove' na koncert' SPZ so nas borbene pesm' zbud'le. P'r Narodnam svet' se j'm pa še sol' o sosvetah sajna.

Celuloza Beljak: javni razpis . . .

Kolegij koroške deželne vlade in koroški deželni zbor sta prejšnji teden ponovno razpravljala o usodi tovarne celuloze St. Magdalen-Beljak, ki je do zdaj „požrla“ okrog 880 milijonov šilingov.

Po vroči debati v obeh forumih zdaj dežela išče kupca za podjetje, v katero je treba vložiti še najmanj 180 milijonov šilingov; – finski strokovnjak Pöyry v svoji oceni celo govori o potrebnih 400 milijonov šilingov...!

Kot je znano, je Tovarna celuloze Magdalen ena najbolj vročih tem letošnje jeseni. Z njo v zvezi so omenjali tudi Tovarno celuloze „Obir“, kar pa se je izkazalo kot nerealno. Nedvomno pa je problematika tovarne

rezultat strankarskopoličnih razhajanj in primer zavojenih investicij.

V sklepu deželne vlade je rečeno, da naj bi prišlo v najkrajšem času do „hearinga“ o tovarni in da naj se napravi istočasno javni razpis o prodaji podjetja, da bi se čimprej oglasili zainteresirani za to podjetje.

V razgovoru s „Slovenskim vestnikom“ deželni finančni referent Erwin Frühbauer ni izključil tudi možnosti, da bi pokazale interes tudi jugoslovanske firme.

Nujnostni predlog ljudske stranke (ÖVP) v deželnem zboru, ki je predvideval takojšno ukinitve nadaljnjih plačil za tovarno v St. Magdalenu iz proračuna dežele, ni dobil potrebne večine (socialisti so glasovali proti). S tem velja sklep deželne vlade z dne 22. septembra letos, po katerem je Frühbauer pooblaščen zagotoviti nadaljnje delovanje tovarne, dokler ne bo drugega sklepa.

Ivan Lukan

promise v še odprtih vprašanjih dvojezičnega šolstva, če bi zato od ravnateljev dvojezičnih šol spet zahtevali izpite iz slovenščine. K vmesnemu

poročilu strokovne komisije je rekel, naj vlada o konsensnih točkah pripravi zakonski osnutek. Kompromisi torej! V čigavem imenu?

Listina o manjšinskih jezikih in kulturah!

Evropski parlament odobril Kuijpersov dokument

STRASBOURG – Potrebne so bile dolge ure razprave na plenarnem zasedanju, 29 posegov v zastopstvu vseh političnih skupin, vendar je Evropski parlament odobril poročilo o jezikih in kulturah jezikovnih in deželnih manjšin ter listino o tem vprašanju, ki jo je sestavil flamski poslanec Willy Kuijpers.

Ta listina, ki je bila odobrena z veliko večino glasov (proti so poleg nekaterih posameznikov in desnice kompaktno glasovali samo grški poslanci, ne glede na njihovo strankarsko pripadnost), vsebuje predvsem kulturne in jezikovne aspekte manjšin na evropski ravni, kar zadeva pravne aspekte pa je v teku priprava drugega poročila, ki ga je pravna komisija Evropskega parlamenta poverila nemškemu demokristjanskemu poslancu Stauffenbergu, ki pa svojega dela še ni opravil.

Do odobritve te listine je prišlo pravzaprav po presejnetljivem naključju, saj je bila na sporedu zasedanja Evropskega parlamenta samo predstavitev dokumenta in morda začetek razprave, o listini pa naj bi glasovali na prihodnjem zasedanju. Vendar so se ob koncu tega zasedanja poslanci dogovorili, da listino tudi odobrijo, k čemur so prispevale vse večje politične skupine, saj so za Kuijpersov dokument razen njihovih grških predstavnikov kompaktno glasovali demokristjani, socialisti in komunisti ter skoraj vsi liberalci.

Ta listina je nekakšno nadaljevanje prve evropske listine o pravicah manjšin, ki jo je 11. februarja 1983 Evropski parlament odobril na predlog italijanskega socialističnega poslanca Gaetana Arfeja. V sedanjim mandatu dobi si je skupina poslancev, ki sestavlja „intergrupo“ o manjšinah, zadala nalogo, da listino izpopolni in tako predstavi vladam držav članic čim popolnejši dokument o pravicah manjšin, ki naj bi ga posamezne države članice nato spoštovale.

Kot je znano, stališča Evropskega parlamenta niso obvezujoča, vendar predstavljajo nedvomno pomemben korak k uveljavljanju nekaterih splošnih teženj, ki se pojavljajo v evropskem prostoru. To velja tudi za listino o manjšinah, ki je vsebinsko zelo bogata, saj zadeva vse aspekte kulturne in jezikovne problematike pri manjšinah.

Vsebinsko listino je težko sintetizirati, saj jo sestavlja 18 poglavij, nekatera od teh pa se delijo v več točk.

Pomembno je na primer poglavje o šolstvu, kjer Evropski parlament izrecno priporoča državam članicam,

naj uradno organizirajo šolstvo v manjšinskih jezikih od predšolskega pouka do univerze, naj uradno priznajo spričevala zasebnih združenj in ustanov, ki so usposobljena za organizacije šol, naj namenijo posebno pozornost usposabljanju osebja, naj povečajo informiranje o možnosti pouka v jezikih manjšin in naj poskrbijo za enakopravnost diplom in drugih spričeval manjšinskih šol. Na področju rabe jezika Evropski parlament priporoča državam članicam, naj zagotovijo pravico do rabe deželnih in manjšinskih jezikov v krajevnih upravnih na območjih, kjer živijo manjšine, naj odpravijo vse diskriminacije do jezikov manjšin. Te jezike bi morali uporabljati tudi pri decentraliziranih uradih državnih ustanov.

Sledi zahteva državam članicam, naj omogočijo manjšinam pristop do sredstev javnega obveščanja in priporočilo, naj države omogočijo pripadnikom manjšin, da sami upravljajo svoje kulturne ustanove ter da uživajo za to primerna finančna sredstva. V zvezi s socioekonomsko stvarnostjo je poudarjena potreba po rabi jezikov manjšin v nekaterih javnih ustanovah (pošta itd.), v plačilnih postopkih na poštah in v bankah ter v informacijah o kakovosti blaga. Končno listina poudarja potrebo po večjem finansiranju manjšin.

Najprej je treba urediti razmere v lastni deželi!

Koroška in njen položaj v Srednji Evropi

„Club tre popoli“ – Društvo za pospeševanje in sodelovanje v prostoru Alpe-Jadran je prejšnji torek vabilo na razgovor, na katerem so zastopniki raznih strank predstavili svoje poglede z ozirom na položaj Koroške ter njenih možnosti uveljavljanja v takoimenovanem srednjeevropskem prostoru.

Zaradi kratkoročno sklicane seje deželnega zbora, je bila udeležba zastopnikov koroških strank skromna. Zastopnikom Zelenih in KEL se je kasneje pridružil še zastopnik socialistične stranke Schantl.

Razgovor je bil kljub temu zanimiv. Dr. Leitner, ki je vodil diskusijo, je najprej dal besedo zastopnikom političnih grupacij. Če povzamemo celoto izvajanj posameznih

govornikov in diskutantov, potem je brez dvoma prišlo do mnenja, da je pač treba najprej urediti razmere v lastni deželi. To se je seveda nanašalo na odnos večinskega naroda napram manjšini. Ta pa na Koroškem, milo rečeno, ni tak, da bi ga lahko postavljali drugim za vzor.

Dr. Apovnik (slika zgoraj) je kot zastopnik KEL svoja izvajanja podajal s širšega zornega kota. Govoril je o mejah, ki Evropo delijo v različne države, ki so nastale v času monarhije oz. njenega razpada. Da imajo v današnjem času majhni narodi oz. manjšine priložnost večje uveljavitve, s tem pa tudi možnost vloge povezovalcev med sosednjimi narodi, je Apovnik smatral za spodbudno. V tem oziru pa je poudaril, da

bi na Koroškem morali odpraviti nazadnjaško politiko, saj bo z dograditvijo karavanškega predora nastala nova možnost tesnejše povezave z južnimi sosedi. Apovnik je tudi obžaloval, da med Koroško in Slovenijo ni več uradne kulturne izmenjave in dodal, da če za to ni denarja, potem tudi ni smiselno govoriti o pomenu Koroške v prizadevanju večjega sodelovanja med deželami srednje Evrope.

V diskusiji je bilo postavljeno tudi vprašanje, kaj pomeni pojem „Mitteleuropa“? Ali to izključuje vse zahodnoevropske države, ki spadajo v ta geografski prostor. Zgrešeno bi bilo, če bi pod tem pojmom razumeli prevlado oblasti Francije in Zahodne Nemčije.

Andrej Kokot

OBZORNİK

Busek ostane

DUNAJ. Kljub hudemu porazu na deželnozborskih in občinskih volitvah 8. novembra na Dunaju Erhard Busek ostane predsednik dunajske ljudske stranke! Za Buseka, ki je prejšnji teden svoji stranki postavil vprašanje zaupnice, je glasovalo 34 delegatov, 26 je glasovalo za odstop, eden pa se je vzdržal. S tem glasovanjem zadeva zagotovo še ni končana. Bolj verjetno je, da se bo s to odločitvijo šele začela nova razprava okoli oseb v vodstvu zvezne ÖVP, ki je s svojo politiko v koalicijski vladi brez dvoma bistveno „pomagala“ k porazu ljudske stranke na dunajskih volitvah. Za politično precej omajanega predsednika dr. Aloisa Mocka bo to lahko že usodna razprava, kljub temu da je vodstvo stranke z večinskim sklepom potrdilo, da bodo volitve za predsednika šele leta 1989.

Rasizem v Belgiji?

BRÜSSEL. Krščansko-demokratski belgijski notranji minister Joseph Michel je v intervjuju za flamski časopis „Exclusief“ imenoval tuje delavce in državljane kot Maročane, Turke, Jugoslovane, pripadnike islama itd. „necivilizirane barbare“. Te izjave so v belgijski javnosti sprožile precejšnjo razburjenje ter zahtevo po odstopu.

Weinberger odstopil

WASHINGTON. Ameriški obrambni minister, šef Pentagona Caspar Weinberger, je pretekli teden odstopil. Zunanjepolitični komentatorji sumijo, da so povod za odstop politične difference z Reaganovo vladno administracijo in z zunanjim ministrom ZDA, Georgeom Shultzem. Razhajanje v mnenjih naj bi se poglobilo v zvezi z aktualnimi vprašanji razoroževanja. Dejansko se je Weinberger v preteklosti izkazal kot vztrajen zagovornik ameriškega programa SDI („vesoljska vojna“) in kot neumoren svarilec pred „sovjetsko nevarnostjo“. Sam je svoj odstop utemeljil z zasebnimi vzroki in boleznijo svoje žene. Predsednik Reagan je za njegovega

B. Kreisky: „Naredil sem napako“

DUNAJ. Bivši avstrijski kancler dr. Bruno Kreisky (slika) je v intervjuju priznal, da je „naredil napako“, ko je pred leti predlagal sedanjega avstrijskega predsednika dr. Kurta Waldheima za generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov (OZN). Kreisky je s tem v zvezi priznal, da se je „premalo pozanimal o preteklosti tega človeka“, da pa so po njegovi oceni velesili že takrat več vedeli o Waldheimovi preteklosti. Istočasno je bivši avstrijski kancler menil, da ni razumljivo, da so ZDA uvrstile Waldheima na takozvano „Watchlist“, ker je demokratično izvoljen predsednik.

naslednika imenoval Franka Carluccija, svojega bivšega svetovalca za varnost.

„Boleči“ paket proti inflaciji

BEOGRAD. Zvezna skupščina in vlada sta v nedeljo sprejeli protiinflacijski paket, ki predvideva delno zamrzitev cen in osebnih dohodkov do junija 1988. Pred sklepom pa so še zvišali cene za vrsto osnovnih živil, podražili energijo, železniške prevoze in bencin. Liter super-bencina stane zdaj 700 (prej 460) dinarjev. Ključno vprašanje ob sprejetju tega paketa je, ali bodo ti ukrepi res privedli do načrtovanega cilja.

150.000 otrok na fronti...

BAGDAD/TEHERAN. Tankerska vojna v Perzijskem zalivu se nadaljuje. Iranske bojne ladje so v petek ponovno napadle tanker, za katerega še ni bilo znano, ali je plul pod ameriško ali britansko zastavo, ter ga z artilerijo zažgale. Tudi iraško letalstvo nadaljuje napadalne polete proti vodnim in kopenskimi ciljem. Iranski prosvetni minister Akrami je medtem potrdil, da je bilo v preteklem letu na fronti 150.000 dijakov...

KOMENTAR

ANDRE MOHAR

SPORTPLATZ
IN SPORTNO
IGRIŠČE

Prejšnji teden je bil to Pliberk, ta teden Železna Kapla: v obeh krajih sta bili seji občinskega sveta, v obeh krajih so obravnavali probleme dvojezičnosti oziroma pripustitve le-te v javnem, uradnem občinskem življenju.

Za Pliberk je znano, da občinskim odbornikom en sam nemškutarski purgar pomeni več, kot še tako upravičena želja po demokratičnem ravnanju z manjšino, po enakopravnosti slovensčine v občini s pretežno slovenskogovornim prebivalstvom.

Temu primeren je bil seveda tudi sklep, saj sta SPÖ in ÖVP našli skupni koalicijski program prav na osnovi protimanjšinskega trostrankarskega pakta. In po tem pač tudi v pliberškem občinskem otroškem vrtcu ne sme biti dvojezičnosti...

Po občinski seji v Železni Kapli zdaj pravijo, da bi kapelški primer lahko služil Pliberčanom (prav tako kakor soglasni sklep bilčovskega občinskega sveta, da postane tamkajšnji otroški vrtec uradno dvojezičen) kot zgled. Ta ugotovitev tudi drži, saj se je v Železni Kapli prvič zgodilo, da je občinski svet soglasno sprejel sklep o javni dvojezičnosti. V Železni Kapli bodo torej vsaj ob občinskih cestah postavili dvojezične kažipote. To je tako pomembno, da uvrščamo ta sklep med redke izjeme uradnega priznavanja k dvojezičnosti kake južnokoroške občine.

Seveda pa ostaja tudi ob tem sklepu določena negotovost. Predvsem ostaja bridka resnica, da gre le za dva kažipota. Seveda: dva kažipota sta res skromen, a hkrati spodbuden začetek. Prav tako jasno pa je, da se bo moralo šele izkazati, ali so kapelški občinski očetje za dosledno upoštevanje dvojezičnosti. Taka preizkušnja bo gotovo že kažipot ob novi občinski cesti k športnemu igrišču. Bo tam pisalo samo „Sportplatz“ ali pa tudi „Sportno igrišče“?

Železna Kapla: Dvojezičnost vsaj na občinskih kažipotih

„Enotna lista zahteva postavitev dvojezičnih kažipotov tako ob občinskih, kakor tudi ob deželnih in zveznih cestah“ – to je bila vsebina dveh zahtev, o katerih je bilo pričakovati, da bosta poskrbeli za „vročo kri“ pri zadnji občinski seji v Železni Kapli. Zahtevi sta bili diferencirani, saj je občina pristojna le za namestitev kažipotov ob občinskih cestah, o kažipotih na deželnih in zveznih cestah pa odločajo za to pristojne cestne oblasti.

Dr. Dieter Haller je postal vodja deželnega agrarnega oddelka

Jurči Pasterk nadomešča Gidija Sittra kot vodja frakcije KPA

Toda do pričakovanih razprav sploh ni prišlo, saj je že občinsko predstojništvo ugodilo obema zahtevama EL, tako da v bistvu lahko omejimo povzetek občinske seje na ugotovitev, da so dvojezične kažipote ob občinskih cestah sklenili soglasno, proti posredovanju zahteve po postavitvi dvojezičnih kažipotov ob deželnih in zveznih cestah pa je glasoval samo odbornik FP Dreier.

Sklep – predvsem tisti, ki zadeva lastno pristojnost občine – je seveda razveseljav, velja pa v bistvu le za dva kažipota na celotnem občinskem območju, saj so hkrati sklenili tudi, da bodo namestili dvojezične kažipote le tam, kjer že tudi zdaj stojijo – doslej seveda enojezični.

Nadalje so sklenili, da bo občina za 4 milijone šilingov kupila zemljišče pri Lesniku, tako da bo imela prostorsko rezervo za primer industrijskega razvoja. Župan Haller je v tej zvezi namreč tudi povedal, da bo Tovarna celuloze „Obir“ v primeru uresničitve predloženega projekta (Haller: „V to upam, saj je za nas izredno važno!“) potrebovala večjo površino, pa tudi za primer naselitve kakega novega podjetja mora imeti občina na razpolago ustrezen prostor. Nakup tega zemljišča bo občina po soglasnem sklepu financirala s posojilom dveh milijonov ter s posebno podporo dežele v isti višini.

Soglasno pa je občinski odbor tokrat sprejel v vednost tudi primanjkljaj zdravilišča v letu 1986 v višini 1,25 milijonov. To pa predvsem iz vidika, da je zdaj prenovljeno zdravilišče trenutno dobro izkoriščeno ter so izgledi, da bo bilanca za leto 1988 že pozitivna.

Soglasno pa je občinski odbor tokrat sprejel v vednost tudi primanjkljaj zdravilišča v letu 1986 v višini 1,25 milijonov. To pa predvsem iz vidika, da je zdaj prenovljeno zdravilišče trenutno dobro izkoriščeno ter so izgledi, da bo bilanca za leto 1988 že pozitivna.

Soglasno pa je občinski odbor tokrat sprejel v vednost tudi primanjkljaj zdravilišča v letu 1986 v višini 1,25 milijonov. To pa predvsem iz vidika, da je zdaj prenovljeno zdravilišče trenutno dobro izkoriščeno ter so izgledi, da bo bilanca za leto 1988 že pozitivna.

Franc Smrtnik in Lado Hajnčič sta za frakcijo EL vložila zahtevo po dvojezičnih kažipotih

„Obir“: 500 milijonov imamo – zdaj moramo dobiti pomoč!

Kot smo že večkrat poročali, je podjetje Slovenija papir, ki je lastnik večine delnic Tovarne celuloze „Obir“ na Rebrci, pripravljeno investirati v to podjetje 500 milijonov šilingov. V četrtek je to potrdil tudi predsednik tega združenja Miro Varšek, ki se je udeležil zborovanja zaposlenih v tovarni „Obir“. Varšek je tudi dodal, da ima Slovenija papir ta denar na razpolago. Zdaj torej tudi večinski lastnik rebrške celulozarne samo še čaka, da odgovorna avstrijska mesta pristanejo na predloženi projekt.

Direktor Tovarne celuloze „Obir“ dipl. inž. Feliks Wieser je vsem zaposlenim v uvodnem poročilu povedal, da podjetje že leta pozitivno deluje, da pa ima seveda probleme na področju varstva okolja. Doslej je v ekološke ukrepe iz svojih sredstev investiralo 40 milijonov šilingov, Wieser pa je poudaril, da je seveda to le majhen delež v primerjavi z vsemi potrebnimi ukrepi. Zato je ponovil zahtevo, da je treba uresničiti

predloženi sanacijski projekt, če hočejo tudi politično odgovorni zagotoviti obstoj tovarne in s tem celo vrsto delovnih mest v industrijsko vse premalo razvitem okraju Velikovec. „Naš projekt je resen in izvedljiv“, je dejal Wieser. „Ne moremo si privoščiti, da bi izvedli nepremišljen projekt. To nam potrjujejo tudi strokovnjaki, ki so naš projekt ocenili kot realističen in ustrezen. Zdaj morata ukrepati torej dežela in zveza!“

Te izjave je potrdil tudi predsednik Slovenija papirja Varšek, ki je zagotovil, da želi njegovo združenje tudi vnaprej tako plodno sodelovati z „Obirjem“. Poleg tega je Varšek potrdil potrebnost investicij in ugotovil: „Čim prej bomo lahko začeli z realizacijo projekta, tem bolje bo za vse prizadete. Slovenija papir na vsak način zagotavlja prispevek v višini pol milijarde šilingov!“ Varšek je to utemeljil tudi s tem, da bi Slovenija papir potrebovala proizvodnjo celuloze v ob-

segu 100.000 ton. Za to produkcijo pa bi se tudi obvezala, da jo v celoti odkupi.

Predsednik obratnega sveta tovarne „Obir“ Josef Plautz je izrazil nezadovoljstvo zaposlenih pri „Obirju“, ker deželna in zvezna vlada še nista odobrili investicijskih sredstev. „Dobivamo vtis“, je dejal Plautz, „da očitno za Obir nimajo denarja. Nam ostaja le še upanje, da zaradi tega zavlačevanja ne bomo morali zapreti sicer zdravo podjetje!“

Župana Haller (Železna Kapla) in Posod (Žitara vas) sta na zborovanju podprla prizadevanja vodstva podjetja in v njem zaposlenih delavcev ter zahtevala, da morata dežela in zveza podvzeti vse, da bodo pri „Obirju“ uresničene investicije in tako zagotovljena delovna mesta. Proti temu pa ima očitno nekaj FP, saj skuša zdaj preprečiti pomoč „Obirju“ z zahtevo po preveritvi koncepta tovarne. Preverjal naj bi Pyöry, ki je opravil ekspertizo tudi za Magdalen.

Borovlje:
Tri nova
podjetja?

V Borovljah se bodo poleg tovarne UNIOR naselila še tri druga podjetja – vsaj tako je povedal boroveljski župan Krainer (SP) na zadnji občinski seji. To naj bi bila: firma „SINTAPAT“, ki naj bi s približno 40 delavci proizvajala (rezervne) dele za avtomobile, ameriška firma „CROFTA“, ki proizvaja industrijske in komunalne čistilne naprave, tretja pa je firma EDELHOFF, ki načrtuje izgradnjo zbirališča in predelave posebnih odpadkov (starih akumulatorjev...). Toda konkretnih pogodb še vedno ni, tako da mnogi, ki poznajo obljube glede nadomestnih delovnih mest za nekdanjo Kestag, dvomijo v uresničitev teh napovedi in obljub.

Politično najbolj zanimiva točka dnevnega reda zadnje seje je bil poskus odbornikov liste FBI vrniti se v občinsko predstojništvo. Kakor je znano, so FBI-jevci zapustili predstojništvo iz protesta proti projektu kanalizacije Borovelj. Zdaj pa so se očitno premislili in bi hoteli spet na bolje dotirana mesta. Toda naredili so formalno napako (zahtevo je podpisal le vodja Socher sam) in tako je občinski svet izvolil na prazni mesti predstojništva Manfreda Rasserja (SPÖ) in Herberta Urbasa (ÖVP).

Tudi sicer je bilo nekaj „napetosti“ na občinski seji, saj so odborniki sklepali o „odredbi o prostituciji“. Gre za „javni vagon z rdečo lučjo“ v Strugi, ki je zmotil neke domačine, pa tudi nekatere politike. Zdaj so ta „vagon“ prepovedali, pa tudi sicer določili, kdaj se ta ali ona hiša lahko koristi kot „hiša ljubezni“.

Dosti manj časa so porabili za sklep, da bodo znižali najemnine v občinskem kulturnem domu. Velika dvorana bo stala zdaj 2000 šil. (doslej: 4.000), mala pa 600 šil. (doslej: 1.200). Za domača društva vsekakor ugodnejša rešitev, hkrati pa tudi dokaz za to, da ob previsokih cenah kulturno delo nazaduje, kar pa je nenazadnje seveda v škodo celotnemu družbenemu življenju v občini.

„Več“ denarja
za liter mleka?

S 1. decembrom obljublajo kmetom višjo ceno za mleko. Pravijo, da bodo kmetje od tega dne naprej dobili za liter prodanega mleka sedem grošev več. Ta sklep menda pripravlja uradna komisija za določanje cen pri ministrstvu za trgovino. Seveda pa ob tem odgovorni politiki „pozabljajo“ priznati, kdo je ob kupčevanju z mlekom najbolj prikrajšan: namreč kmetje. In tega tudi teh 7 grošev ne bo spremenilo.

Razgovor med CK ZKS in KPA

V petek sta se v Celovcu sestali delegaciji Zveze komunistov Slovenije in koroške deželne organizacije KPA. Delegaciji sta vodila član predsedstva CK ZKS dr. Ciril Ribičič in predsednik deželnega vodstva KPA Arnulf Raimund. Delegaciji sta izmenjali informacije in stališča o razmerah v Sloveniji in na Koroškem, oziroma širše v Jugoslaviji in Avstriji.

Predstavniki KP Avstrije so v pogovoru med drugim podprli stališča koroških Slovencev do šolskega vprašanja in poudarili, da na Koroškem ne sme priti do ločevanja šolarjev obeh narodnosti.

Nadalje so sklenili, da bo v začetku prihodnjega leta delegacija KPA za Koroško v študijske namene obiskala Slovenijo, da bi proučila samoupravljanje in delegatski sistem na občinski ravni. Kasneje v letu 1988 pa se bosta delegaciji Deželnega vodstva Komunistične partije Avstrije in Zveze komunistov Slovenije ponovno srečali na pogovorih v Sloveniji.

Odnosi med obema komunističnima organizacijama so v zadnjih letih v ponovnem razvoju, pred tem pa je bila nekaj časa politična ohladiitev, ki je izvirala iz neprebravljene informirojevskega kompleksa.

Pliberka pošta v novi podobi

Pošto v Pliberku so sodobno preuredili, prejšnji teden pa je novo urejene prostore predal namenu predsednik koroške pošte in telegrafske direktije dipl. inž. Karl Zilla. Skupno je preureditev stala skoraj dva milijona šilingov, od tega so skoraj polovico porabili za gradbene posege. Skoraj pol milijona je stalo novo pohištvo, ostalo pa je pošta direkcijsko plačala praktično kot delež k sanaciji občinskega poslopja Pliberk, ki je delni lastnik poslopja.

Nadalje je Zilla povedal, da hočejo zgraditi kabelsko mrežo v občini, predvsem v njenem južnem delu, za kar pa bo v naslednjem letu potrebnih skoraj 13,7 milijona šilingov. Sploh pa hoče pošta urediti več poštne uradov v okraju Velikovec.

Ostaja pa odprto vprašanje: bo mogoče pošta direkcijsko imela dovolj „poguma“, da bo napravila dvojezičen napis, če si že občina tega „ne upa“? Odgovor se kar sam ponuja. Kolikor poznamo razmere, takega napisa na preurejeni pliberški pošti ne bo. S tem bi vendarle premočno dregnili v pliberško SP-VP koalicijsko, ki bi bila po zakonu obvezna izpolniti zahteve po dvojezičnosti, pa še na Gemeindeamt ne napišejo Občinski urad.

DIESE WOCHE IM

SLOVENSKI VESTNIK

Eisenkappler Gemeinderat für zweisprachige Hinweistafeln

Der Gemeinderat von Eisenkappel/Železna Kapla beschloß bei der letzten Sitzung auf Antrag der EL-Fraktion einstimmig, an den Gemeindestraßen die Hinweistafeln (Wegweiser) zweisprachig zu gestalten. Auch wurde ein diesbezüglicher Antrag beschlossen, die Landes- bzw. Bundesstraßenverwaltung aufzufordern, Hinweistafeln im Gemeindebereich von Eisenkappel/Železna Kapla zweisprachig zu gestalten.

Dieser Beschluß bedeutet für die Gemeinde Eisenkappel/Železna Kapla ein Novum, wurden bisher doch Anträge auf amtliche Verwirklichung der Zweisprachigkeit in der Gemeindezuständigkeit abgelehnt. Als einziges bisheriges Beispiel kann nur der Wegweiser im Gemeindeamt selbst angeführt werden, der zweisprachig gestaltet ist. Der Beschluß gilt leider nur für zwei bisher aufgestellte Wegweiser im gesam-

ten Gemeindebereich. Ob man es ernst meint, wird sich etwa beim Hinweisschild zum neuen Sportplatz erweisen...

Alljährliches zentrales Chorkonzert

Am vergangenen Sonntag veranstaltete der Slowenische Kulturverband/Slovenska prosvetna zveza die alljährliche zentrale Konzertveranstaltung, bei der slowenische Chöre und Ensembles aus dem Jauntal, Rosental und Gailtal mitwirkten. Neben dem musikalischen Rahmen wurden auch verschiedene Texte slowenischer Autoren rezitiert, was einen Beitrag zur Ausgewogenheit zwischen Wort und Lied bedeutete und auch ein erfolgreicher Versuch war, aus dem traditionellen Rahmen heraus neue Formen solcher Veranstaltungen zu finden.

Journalistenzeitung „štampa“ über slowenische Medien

In der jüngsten Ausgabe der Journalistenzeitung „naša štampa“, die in Belgrad erscheint, informiert der Präsident des Jugosl. Journalistenverbandes und Chefredakteur der kulturpolitischen Zeitschrift „naši razgledi“ in Ljubljana, Slavko Fras, über die slowenischen Medien in Kärnten.

Fras stellt dabei neben den Wochenzeitungen „Slovenski vestnik“, „naš tednik“ und der „Nedelja“ auch die Slowenische Abteilung des ORF-Landesstudios Kärnten, sowie weitere periodische Publikationen der Kärntner Slowenen vor. Es ist dies das erste Mal, daß die kärntner-slowenischen Me-

dien einer derart breiten Gesamtjugoslawischen Öffentlichkeit vorgestellt werden, was sicherlich zum besseren Verständnis der Anliegen der Volksgruppe in den verschiedenen jugoslawischen Medien beitragen wird.

Wie der „Slovenski vestnik“ in seiner letzten Ausgabe berichtete, war es kürzlich auch zu einem Treffen der Vertreter der slowenischen Medien in Kärnten mit Journalisten aus ganz Jugoslawien in Ludmannsdorf gekommen. Dabei gab es auch Kontakte der jugoslawischen Medienvertreter mit dem Landespressdienst und der Landesvertretung der Journalistengewerkschaft.

Europa-Parlament beschloß Dokument über Minderheitensprachen und -kulturen

Im Rahmen der letzten Sitzung des Europa-Parlamentes in Strasbourg genehmigten die Abgeordneten den vorgelegten Bericht über Sprachen und Kulturen von Sprach- und Landesminderheiten und beschlossen darüber hinaus ein vom flämischen Abgeordneten Willy Kuijpers erarbeitetes Dokument, welches vor allem die kulturellen und sprachlichen Aspekte der Minderheiten auf europäischer Ebene beinhaltet.

Ein Dokument, dessen Schwerpunkt rechtliche Fragen darstellen und welches vom bundesdeutschen CDU-Abgeordneten Stauffenberg ausgearbeitet wird, soll in einer der nächsten Sitzungen vom Europa-Parlament beraten werden. Das Dokument über die Minderheitenspra-

chen und -kulturen wurde von dem Gremium mit großer Mehrheit – dagegen stimmten lediglich einige rechtsgerichtete Abgeordnete und sämtliche Abgeordneten Griechenlands – beschlossen.

In dem 18 Kapitel umfassenden Dokument empfiehlt das Europa-Parlament allen Mitgliedsstaaten ausdrücklich, von sich aus das Schulwesen in den Minderheitensprachen von der Vorschule bis zur Universität zu organisieren, Zeugnisse privater Gemeinschaften und Institutionen, welche für die Organisation des Schulwesens befähigt und ausgebildet sind anzuerkennen und auch der Ausbildung des Personals besonderes Augenmerk zu schenken.

Hinsichtlich der Verwen-

Vorschlag der Zentralorganisationen

In einem gemeinsamen Vorschlag zur Realisierung des Zwischenberichtes der Expertenkommission fordern die beiden slowenischen Zentralorganisationen die zuständigen österreichischen Bundesbehörden auf, gemeinsam mit den Betroffenen eine konstruktive Lösung der Schulfrage ohne Schüler-trennung zu finden. Dabei stellt der Zwischenbericht der Expertenkommission für die beiden Zentralorganisationen die Basis für die Lösung der Problematik im Pflichtschulbereich dar.

Im Vorschlag der beiden Zentralorganisationen verlangen die Organisationen von den zuständigen Schulbehörden die Realisierung jener Vorschläge des Zwischenberichtes, in denen der Konsens erreicht wurde.

Weiters soll das Pädagogische Institut in Zusammenarbeit mit der Universität mit der Intensivierung der Lehrerfortbildung beginnen, die Pädagogische Akademie einen entsprechenden erweiterten Lehrplan für jene Hörer vorlegen, die die Absicht haben, später im zweisprachigen Gebiet zu unterrichten, das Zentrum für Schulversuche und Schulentwicklung finanziell und moralisch alle Lehrerinitiativen unterstützen, die Lehrbücher und Unterrichtsmaterialien erarbeiten, und ein Beratungsgremium geschaffen werden, welches in der Zusammensetzung jene Institutionen berücksichtigt, die auch in der Expertenkommission vertreten waren.

Hinsichtlich der Qualifikation des Zweitlehrers stellen die Zentralorganisationen fest, daß die slowenische Volksgruppe nicht mithelfen kann, die für sie vorgesehene Schutzbestimmungen zu unterlaufen. Darum bleibt die Forderung aufrecht, daß auch der Zweitlehrer die slowenische Sprache zu beherrschen hat.

Die Sprache empfiehlt das Europa-Parlament in Strasbourg die Verankerung des Rechtes der Verwendung von Landes- und Minderheitensprachen in den Verwaltungen jener Bezirke, in denen Minderheiten leben. Weiters sollte die Verwendung von Minderheitensprachen auch in allen dezentralisierten Ämtern staatlicher Einrichtungen Anwendung finden.

Hinsichtlich der kulturellen Tätigkeit von Minderheiten wird vom Europa-Parlament allen Mitgliedsstaaten empfohlen, diesen die Führung kultureller Einrichtungen zu überlassen und diese in den Genuß entsprechender finanzieller Mittel kommen zu lassen.

Österreich ist nicht Mitglied des Europa-Parlamentes.

Klubskavarna je odprla vrata

Klubskavarna, kaj je to, bodo od 13. novembra, najkasneje od 20. ure dalje, vedeli vsi tisti klubaši na Dunaju, ki se ne bojijo medsebojnih stikov in razprav. V Klubu slovenskih študentov in študentk na Dunaju so

namreč odprli tako kavarno, v kateri ima vsak član možnost, da oblikuje petkov večer, in to pod geslom „klubskavarna“. S tem hočejo preseči tudi „hladnost“ klubskih prostorov.

KÄRNTNER ABWEHRKÄMPFERBUND
ORTSGRUPPE KÖTTMANNSDORF

EINLADUNG
zum

**Kärntnerball
in
Köttmannsdorf**

am Samstag dem 14. November 1987
im Gasthof Puschnig, St. Gandolf

EHRENSCHUTZ: Bgm. Josef Struger
KHD-Obmann Dr. Josef Feldner
KAB-Lds.-Obm. RR. Winfried Kriewitsch

ZUM TANZ SPIELEN:
**DAS „BERGLAND-DUO“
HANS + FERDL**

GLÜCKSHAFEN - KELLERBAR

EINTRITT ABENDKASSE S. 30,- VORVERKAUF S. 25,-

UM IHREN GESCHÄTZTEN BESUCH BETET DIE ORTSGRUPPE KÖTTMANNSDORF
DES KÄRNTNER ABWEHRKÄMPFERBUNDES

„Pravo vzdušje za pravi ples“

Koroški brambovci imajo tudi v Kotmari vasi svojo določeno tradicijo, saj so na Kotmaro vas navallili npr. tudi že leta 1976 v pripravi določenega vzdušja za „preštevanje manjšine posebne vrste“. Letos pa so se očitno spomnili priključitvenega „jubileja“ in prirejajo (nemško?) „koroški ples“. Med pokrovitelji „špektakla“ pa je poleg Feldnerja in Kriewitscha tudi kotmirski župan Josef Struger. Sprašujemo se, kako se kaj Kostivnikov Pepi v taki družbi počuti...?

18. – 24. 11.

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 2

TV LJUBLJANA 1

TV LJUBLJANA 2

SR

9.05 Srečni Luka; 9.30 Francoščina; 10.00 Šolska TV; 10.30 Naša mala farma; 11.15 Nakup s požirkom; 12.00 Umrli; 12.15 Zunanjepolitični report; 13.00 Mi; 13.30 Aktualno; 16.30 Snažno mesto; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Perrine; 17.30 Zadnja postaja Zlata reka; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Vrnitev k otoku zakladov; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Življenja grenka sladkost; 21.55 Nogomet – kvalifikacija za evropsko prvenstvo – Avstrija – Romunija; 0.30 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.00 Kemija v vsakdanjosti; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Franz Xaver Brunnmayr; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje aktualno; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Avstrija 1 – dokumentacija; 21.45 Tedaj; 21.50 Stranski pogledi; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Vikingi – film; 0.15 Petrocelli; 1.05 Aktualno.

10.00 Mostovi; 10.30 Srečni alkoholik; 15.30–0.05 Teletekst; 15.45 Videostrani; 16.00 Mozaik; 16.30 Angleščina XXIV – Francoščina VII; 17.30 Kljukčeve dogodivščine; 17.45 Odprava zelenega zmaja; 18.15 Puberteta in adolescenca: Izkušnje identitete; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.00 Obzorik; 19.12 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.05 Ciklus brazilskega filma: Tigipio; 21.30 TV jutri – informativno kontaktna oddaja; 23.10 Dnevnik; 23.25 Rezerviran čas.

17.10 Dnevnik; 17.30 Že valna oddaja; 18.00 Dnevnik; 18.30 Črke – kviz; 19.00 Dnevnik; 20.00 Glasbo danes, jutri; 21.45

ČE

9.05 Franz Xaver Brunnmayr; 9.30 Dežela in ljudje; 10.00 Šolska TV; 10.30 Avstrija 1; 12.00 Momo Tehnologocus; 12.15 Klub seniorjev; 13.00 Mi; 13.30 Aktualno; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Janoševa ura sanj; 17.35 Black Beauty; 18.00 Mi; 18.30 Vrnitev k otoku zakladov; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Sov Petra Alexandra; 21.45 Lotostudio; 21.55 1-2-X (nogomet in toto); 22.22 Opica v zimi – film; 0.00 Equalizer; 0.45 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.15 Falklandi – „Pritočišče v Atlantiku“; 18.00 Prosim k mizi; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje aktualno; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Notranjepolitični report; 21.05 Brezmejno – vzhodnoblokovska dokumentacija; 21.55 Stranski pogledi; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Klub 2; aktualno.

10.00 Šolska TV: umetnostna zgodovina – glasbena vzgoja; 11.00 Raj za morske pse; 15.40–23.15 Teletekst; 16.10 Mozaik – šolska TV; 17.10 Zbis: regat lučka; 17.30 Bilo je...; 18.00 Pisma iz TV klobuka; 18.15 Čas, ki živi; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.00 Obzorik; 19.12 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.05 Tednik; 21.05 Vegetina kuhinja in EPP; 21.15 Gosta Berling; 22.15 Dnevnik; 22.30 Manjšine – bogastvo Evrope: Turki v Makedoniji; 23.00 Videostrani.

17.10 Dnevnik; 17.30 Družinski; 18.00 Risanka; 18.30 Koledar; 19.10 Narodna glasba – čila; 20.50 Dokumentarni misli.

PE

9.05 Prosimo k mizi; 9.30 Ruščina; 10.00 Šolska TV; 10.30 Življenja grenka sladkost; 12.10 Notranjepolitični report; 13.00 Mi; 13.30 Aktualno; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Pustolovščine družine Metzger; 17.30 Baker Street Bojs – mladinska serija; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Vrnitev k otoku zakladov; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Primer za dva; 21.20 Svojčas; 22.05 Šport; 22.35 Meso in kri – Attensko in Teneško jezero.

16.00 Wurlitzer; 16.45 Cena oblasti; 17.30 Hišne živali; 18.00 2X7: 7 dni programa na 2 kanalih; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje aktualno; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Tisoč in ena noč; 21.20 Znanje specialno; 21.50 Stranski pogledi; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Danes jaz, jutri ti – film; 23.55 Enosmernica v smrt – film; 1.20 Aktualno.

10.00 Tednik; 11.00 S. Lagerlöf: Gosta Berling; 15.50–0.30 Teletekst; 16.05 Videostrani; 16.20 Tednik; 17.20 Pisani svet; 17.50 Super stara mama; 18.15 Za učinkovito umsko delo; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.00 Obzorik; 19.12 Iz TV sporedov; 19.30 Dnevnik; 20.05 J. Jakes: Sver in Jug; 21.00 Planet Zemlja; 21.55 Rezerviran čas; 22.25 Dnevnik; 22.40 Tujec v moji postelji – ameriški film; 0.20 Videostrani.

17.10 Dnevnik; 17.30 Žive hipoteze in črke – kviz; 19.00 SF; 23.00 Šahovski

SO

9.05 Angleščina; 9.35 Francoščina; 10.05 Ruščina; 10.35 Jon in Marry – film; 12.00 Spomini; 13.00 Mi; 13.30 Aktualno; 14.35 Ljubljani svet – film; 16.00 Pinocchio; 16.25 Okoli sveta; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risati – slikati – oblikovati; 17.30 Pika Nogavička; 18.00 Mi; 18.30 Nogomet; 19.00 Veselo v soboto; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Eden bo zmagal; 22.00 Modna revija; 22.10 Yes minister; 22.35 Book Aid – besede v kamnu – predstavitev knjige; 0.35 Serie Rose.

14.10 2X7 – pregled tedenskega sporeda; 14.40 Tedaj; 14.45 Svetovno prvenstvo v šahu; 15.15 Vaša glasbena želja; 16.00 Pogledati v deželo – dokumentacija; 17.00 Draga družina; 17.45 Kdo me hoče?; 18.00 Trailer – nasveti za ljubitelje filmov; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje aktualno; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Eho Park – film; 21.40 Šport; 22.20 Vprašanje kristjana; 22.25 Incident – film; 0.00 Vozovnica v onstranstvo – film; 1.15 Aktualno.

7.45–23.55 Teletekst; 8.00 Videostrani; 8.10 Kljukčeve dogodivščine; 8.25 Odprava zelenega zmaja; 8.55 Regrat lučka; 9.10 Šola za klovne; 9.40 Srečanje na festivalu v Šibeniku; 10.40 „20 let Emone“; 11.10 Mesta; 16.10 Videostrani; 16.25 Ciklus Freda Astairea; 17.55 Kulturna dediščina – Mesta; 18.25 Da ne bi bolelo; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.00 Knjiga; 19.30 Dnevnik; 20.15 Čez 110. ulico – ameriški film; 22.00 Popo satirik: Oto Reisinger in plesna skupina Arruba; 22.45 Dnevnik.

14.35 Jugoslavija; 15.00 ski film; 16.40 V re; Čarovnik iz Oza – ameriška nadaljevanja na zaslonu; 20.55 SF; 23.00 Šahovski komentar.

NE

9.05 Brezmejno – dokumentacija „Cigani pod rdečo zvezdo“; 9.50 „Univerzum“ – pustolovščina Amaconas; 10.35 Tedenski pregled; 11.00 Ura tiska; 12.00 Orientacija; 12.30 Hello Austria, hello Vienna; 13.00 Mi; 13.30 Madagaskar – otok v ozadju; 14.15 Pesem upornika – film; 16.05 Kdo bo novi kralj?; 16.10 Poročila za otroke; 16.40 Otroci Bullerbija; 17.05 Helmi – otroški prometni klub; 17.40 X-Large; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Gozdna hiša; 21.15 Ljubite klasiko?; 22.15 Spektrum.

9.05 Oddaja o nastanku risank; 9.10 Svet v glavi: Peter Pongartz – potopis; 10.00 Nespodobni Mozart; 11.00 S pisalne mize; 12.30 Tedaj; 15.00 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Znanje-specialno; 18.25 Poglej in zaženi; 18.30 Avstrija v sliki v nedeljo; 18.45 6 iz 45 – žrebanje lota; 19.00 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega tožilca; 20.15 Upor obešenec; 22.10 Sedem dni športa; 22.30 Casanova – film; 1.00 Bluf v četrtak – film; 2.35 Aktualno.

8.55–23.25 Teletekst; 9.10 Videostrani; 9.20 Živ žav; 10.15 Super stara mama; 10.40 M. Laurence: Vrnitev v paradiž; 11.25 Domači ansambli; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Videostrani; 15.15 Videostrani; 15.30 J. Janicki-A. Mularczyk: Hiša; 16.55 Priljubimo tišini; 17.35 Mrtveci ne pripovedujejo zgodbe; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.00 Kino; 19.12 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.05 M. Vitezović: Vuk Karadžić; 21.20 Zdravo; 22.40 Mesta; 23.10 Videostrani.

8.55 Poročila; 9.00 Oddaja resne glasbe; 10.00 dokumentarna serija; 11.00 Rep; 12.00 Velež Hajduk; 13.00 Mali koncert; 14.00 Strindberg; 22.00 oddaja; 23.00 TV g

PO

9.05 Spencerjevi piloti; 9.50 Obalna lastovka; 10.15 Šolska TV; 10.30 Pesem upornika; 12.20 Tisoč in ena noč – dokumentacija; 13.20 Primer za ljudskega tožilca; 13.50 Aktualno; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 18.30 Angel na zemlji – zabavna serija; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Miami vice; 22.00 Fronta v letu in skali – dokumentacija o vojni v Alpah 1915–1917; 22.45 Mojster „Stylus Phantasticus“; 2.30 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Telekoleg II fizika; 18.00 Lindenstraße – družinska serija; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje aktualno; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Klinika v Schwarzwald; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Šiling – gospodarski magazin; 21.50 Stranski pogledi; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Pustolovščina – film; 0.00 Orkester; 1.05 Aktualno.

10.00 Zrcalo tedna; 10.20 Belomodra ženska pisava; 16.35–23.05 Teletekst; 16.50 Videostrani; 17.05 Mozaik; 17.25 Radovedni taček; 17.40 Pamet je boljša kot žamet; 17.45 Znak; 18.15 Glasbeni ropot; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.00 Obzorik; 19.12 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.05 D. Steel: Usodna križanka; 21.00 Aktualno; 21.40 Dnevnik; 21.55 Jugoslovanska teveteka; 22.55 Videostrani.

17.10 Dnevnik; 17.30 oddaja; 17.45 Otroški program; 18.55 športu; 19.30 Dnevnik; 20.05 politična oddaja; 21.05 danes, jutri; 21.05 film; 22.35 Znanst

TO

9.05 Avstrija v sliki; 9.30 Angleščina; 10.00 Šolska TV; 10.30 Ljubljani svet; 11.55 Homo technologicus „jezik“; 12.05 Šport v ponedeljek; 13.00 Mi; 13.30 Aktualno; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.30 Tudi veselje mora biti; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Dežela gora; 21.00 Poglej in zmagaj; 21.07 Dallas; 21.55 Superflip – oddaja za publiko; 22.22 Londonski obešalec – film; 23.55 High Chaparral; 0.45 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.00 Šolska TV; 17.30 Orientacija; 18.00 Srečni Luka; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje aktualno; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Komaj verjetno – šov; 21.00 Poglej in zmagaj; 21.07 Le Pen – dokumentacija; 21.55 Stranski pogledi; 22.00 Čas v sliki 2; 22.22 Klub 2; Aktualno.

10.00 Šolska TV: Kemija, naravoslovje, zobozdravstvo, jezikovni utrinki; 11.10 Angleščina XXV; 11.40 Francoščina VIII; 16.05–23.30 Teletekst; 16.20 Videostrani; 16.35 Mozaik – ponovitev; 17.45 Zbirajmo star papir; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.00 Obzorik; 19.12 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.05 I. Matić: Neveste prihajajo; 21.25 Integrali; 22.05 Dnevnik; 22.20 Klub 2; 23.20 Videostrani.

17.30 Angleščina; 18.30 Risanka; 18.55 Videogodba; 19.30 nja; Delati več ali manj; 20.05 Zrebanje lota; 20.15 Dolina mojega (ne)je; 21.05 Narodna zabavni program

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Petek, 20. 11. 1987

Koroški liki – jezikovni pogovori

Dr. Reginald Vospersnik se bo v svoji seriji oddaj Koroški liki tokrat spomnil koroškega kulturnika Ericha Nussbaumerja, ki je imel dosti posluha za kulturo slovenskega soseda v deželi, novo oddajo jezikovnih pogovorov pa je pripravil prof. Janko Messner.

Začetek prihodnjega tedna pa bo slovenski radijski spored v znamenju športa. V ponedeljek bodo nogometni strokovnjaki v živo razpravljali o poteku jesenskega dela prvenstva, v torek v partnerskem magazinu pa bo v ospredju zimski šport. Prvi sneg je že zapadel, alpski smučarji, tekači in skakalci pa že komaj čakajo na začetek tekmovalne sezone.

Avstrijska smučarska zveza je očitno pod pritiskom ski-poola zamenjala vodstvo alpske reprezentance tik pred začetkom sezone, kar gotovo ne bo najboljše vplivalo na uspehe v olimpijskem letu. Ob koncu novembra se začneja smučarski cirkus, ki bo tekel tja do vigredi.

Sreda, 18. 11.
Narodno-zabavna glasba

Četrtek, 19. 11.
Rož–Podjuna–Zila

Petek, 20. 11.
Koroški liki
(R. Vospersnik)
Jezikovni pogovori
(J. Messner)

Sobota, 21. 11.
Duhovni nagovor

(dekan P. Kassl)
Voščila (M. Hartman)

Nedelja, 22. 11.
Želeli ste, poslušajte!
Glasba po želji

Ponedeljek, 23. 11.
Nogomet: Po jesenskem delu prvenstva – diskusija v živo

Torek, 24. 11.
Ob začetku smučarske sezone

SLOVENSKI VESTNIK

Naročam...
da mi ga pošljo

Ime in priimek

naslov

pošta

Obvezujem se, da bom naročnino (250 šilingov ali 1000 denarjev) redno plačeval(a) in prosim, da mi pošljete

(kraj in datum)

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 5.50 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.35 Igraj kolce / ljudske v izvedbi mladinskega in mešanega mladinskega zbora; 11.25 Danes smo izbrali; 21.10 Pojema in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 14.05 V korak z mladimi; 14.35 Popoldanski mozaik; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 18.00 Sotočja; 19.35 Lahko noč, otroci; 21.05 Radijska igra; 0.05 Nočni program.

8. slovenski knjižni sejem
Splošno združenje grafične, grafično-predelovalne industrije, časopisne in založniške dejavnosti ter knjigotrštva Slovenije
17.-20. november
15-letni simpozij DITP
Društvo inženirjev in tehnikov papirništva, Bled
24. november
Modni bazar
Društvo modnih delavcev
18.-20. november
Mikroračunalniški sejem
Zveza organizacij za tehnično kulturo
Informacije: Cankarjev dom kulturni in kongresni center
61000 Ljubljana, Kidričev park 1
YU-Jugoslavija

V Šentilju in Šentprimozu: Drabosnjakova Pastirska igra

Koroški bukovnik Andrej Šuster Drabosnjak je znan po svojem Pasijonu, ki ga uprizarja na Kostanjah. Drabosnjak pa je napisal še več iger, med njimi poznamo Igro o izgubljenem sinu, na Kostanjah pa so v povojnih letih uprizorili tudi Pastirsko igro. Prav slednje pa za svojo tradicionalno gledališko predstavo za 8. december pripravlja Krščanska kulturna zveza.

Režijo je prevzel dober poznavalec naše gledališke scene Franci Končan, sceno bo izdelal dipl. inž. Viktor Molka, z zborom vadi Lajko Milisavljevič. V igro bodo namreč vpletene stare pesmi okoli božiča. Jezi-

kovno je besedilo pripravila dr. Herta Laussegger, nalogo lektorja na vajah pa je prevzel učitelj Toni Sticker. Kot poznavalec Drabosnjakovih del in koroških navad pa so pritegnili tudi dv. sv. dr. Pavla Zablatnika, ki je sodeloval s svojimi nasveti.

Krščanska kulturna zveza Pastirske igre ne bo uprizorila, kot običajno v Mestnem gledališču v Celovcu, temveč v farnih cerkvah v Šentilju in v Šentprimozu, ker meni, da sta tematika in adventni čas za tako okoližje zelo primerna.

Termini predstav, ki jih objavljamo tudi v rubriki Prireditve, so 6. (v Šentilju) in 8. decembra (v Šentprimozu), na-

daljnje predstave (20. decembra) pa so predvidene za obiskovalce iz Slovenije.

Ob tej priložnosti bo KKZ skupno s Slavističnim inštitutom celovške univerze priredila na celovški univerzi v sredo 9. decembra 1987, s pričetkom ob 14.45 uri simpozij o Drabosnjaku. Kot predavatelji bodo sodelovali dr. Niko Kuret, mag. Jurij Fikfak, dr. Bruno Hartman, dr. Pavle Zablatnik in dr. Herta Laussegger. Ob tej priložnosti namerava prireditelj izdati tudi posebno brošuro, ki naj bi vsebovala nekaj mnenj o predstavi in povzetke vseh referatov v obeh deželnih jezikih.

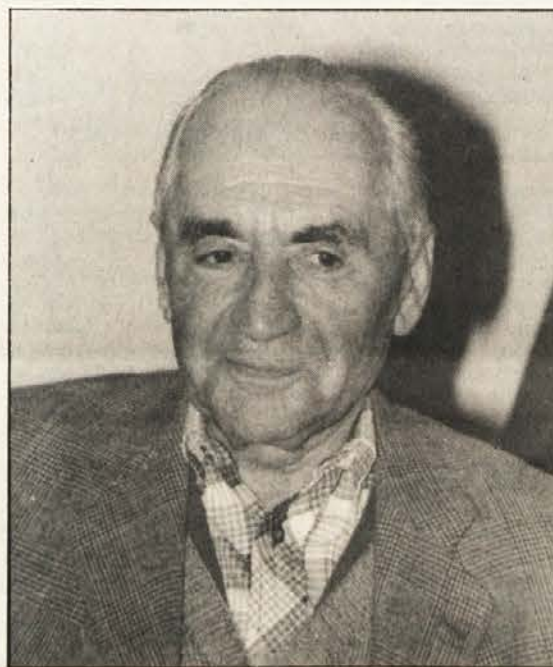
Datum	Kraj	PRIREDTVITVE	Prireditelj
Sreda 18. 11. 20.30	Glavno poslopje celovške univerze	"THE CABARET HOUR" Rhodessa Jones in Idris Ackamoor, San Francisco, parodija ameriških tv-talk-show	pro UNIKUM
Četrtek 19. 11. 19.00	v knjižnici kulturnega doma na Radišah	LITERARNI VEČER s prof. Jankom Messnerjem	Slovensko prosvetno društvo Radiše
Petek 20. 11. 9.30 14.00	otroški vrtec SSD, Mikschallee 4	Otroška predstava "PRINCEZA NA ZRNU GRAHA"	Otroški vrtec SSD
	Bilčovs, društvena soba nad posojilnico otroški vrtec Škofiče	gostuje: gledališče "Tone Čufar" z Jesenic	SPD Bilka
15.30			SPD "Edinost" Škofiče
sobota 21. ned. 22. 11.	Mladinski dom Mikschallee 4, Celovec	PRAVNOPOLITIČNI SEMINAR Iz sporeda: sobota: Jurišnični aspekti manjšinske politike in njih uporaba v političnem vsakdanu (dr. Georga Zanger/Dunaj); 7. člen – načela manjšinske zaščite v Avstriji; o Zakonu o narodnih skupinah; analiza dosedanjih ustavnih pritožb koroških Slovencev; komunalna politika in manjšinsko pravo; nedelja dopoldne: aktualna diskusija iz zgodovinsko-političnega in ustavnopravnega vidika.	Nadstrankarski komite za obrambo dvojezične šole na Koroškem
20.-22. 11.	Celovška stolnica in drugje	NOVA DUHOVNA GLASBA med drugim: Simpozij o novi glasbi v Cerkvi; Krstne predstave novih duhovnih skladb; koncert celovškega "Hortus Musicus".	Generalni sekretariat za jubilej Heme
Sobota 21. 11. 20.00	Katoliški dom prosvete v Tinjah	KONCERT prof. Michael Grube (violina), prof. Igor Dekleva (klavir).	Sodalitas
Nedelja 22. 11. 9.00-17.00	Katoliški dom prosvete v Tinjah	POMEN STROJNEGA KROŽKA ZA OBMOČJE PLIBERK vodi: dipl. inž. Štefan Domej, Rinkole	Sodalitas
Nedelja 22. 11. po maši	gostilna ILGO v Kazazah	KONCERT Nastopajo: MePZ Srce, Otroški zbor Srce in družina Wastl	Slovensko prosvetno društvo "Srce"
Nedelja 22. 11. 14.00	Katoliški dom prosvete v Tinjah	"LEPOTE SLOVENSKE ZEMLJE" , dia-predavanje; 400 velikoformatnih barvnih diapozitivov z glasbeno spremljavo; predvaja: svetovni popotnik Stane Tavčar iz Kranja.	Sodalitas
Nedelja 22. 11. 18.30	Šentpeter pri Šentjakobu v Rožu	KONCERT CERKVENIH ZBOROV IN UČENK STROKOVNE ŠOLE ob blagoslovitvi novih orgel Za ljubitelje cerkvene glasbe bodo koncerti v kapeli tudi še: 25. 11., 2. in 9. 12., vedno ob 19.30	Zavod šolskih sester in KKZ
Sreda 25. 11. 19.30	farna dvorana v Šmihelu	OBUP IN SMRT, HUMOR IN UP KOROŠKIH SLOVENCEV V NJIHOVI SODOBNI LITERATURI ; literarno branje koroških avtorjev.	KPD Šmihel in DSPA
Sreda 25. 11. 19.00	Slavnostna dvorana doma sindikatov, Celovec	JUGOSLAVIJA POZDRAVLJA AVSTRIJO Ljudske pesmi in plesi – Poje in nastopa ansambel "Ivo Lola Ribar". V pozdrav zapoje: Trio iz Roža. Med udeleženci koncerta bodo izžrebali lepe dopuste. Karte naročite do 19. 11. pri AJD, Karfreitstr. 1, tel.: 0463-51 1853	Avstrijsko-jugoslovansko društvo
Petek 27. 11. 20.00	Kulturna taberna Pri Joklnu	JANI KOVAČIČ SOLO Kantavtor iz Slovenije	Kulturno društvo Pri Joklnu
Sreda 2. 12. 20.00	Kulturna taberna Pri Joklnu	TEKA – VRHUNSKI NOVI FOLK z Madžarske	Kulturno društvo Pri Joklnu
Petek 4. 12. 19.00	Planetarij (pri Minimundusu) v Celovcu	POMEN RAZISKOVANJA VESOLJA za GOSPODARSTVO IN ZNANOST predava: dr. Alla G. Wasewitsc Vasevič	Avstrijsko-sovjetsko društvo
Nedelja 6. 12. 10.30-18.00	Mladinski dom Mikschallee 4, Celovec	AVSTRIJSKA UČITELJSKA KONFERENCA – SOLIDARNOST Z DVOJEZIČNIMI UČITELJI IN UČITELJICAMI 10.30 – referati na temo: "Dvojezična šola na Koroškem včeraj in danes – germanizacijska instanca. 14.00 – delovni krožki, 17.00 – Skupni posvet, načrt za nadaljnje delo.	Nadstrankarski komite za obrambo dvojezičnega šolstva in strokovno združenje pedagoških delavcev in delavk na Koroškem

RAZSTAVE

	Kulturna taberna Pri Joklnu, Celovec	RAZSTAVA DEL VLADIMIRJA MAKUCA Razstava bo na ogled do 10. 12. 1987	Kulturno društvo Pri Joklnu
do 28. 11.	v domu umetnikov Celovec	HOKE – Hokewerkstatt	Kunstverein für Kärnten
od 23. 10. do 30. 11.	poslovni prostori Posojilnice-Bank Cel., Bahnhofstr. 1	RAZSTAVA PASTELOV IZ CIKLA "URŠLJA GORA" IN "KOROŠKI PEJSAŽ" Akademski slikar Karel Pečko	
Četrtek 5. 11. 19.00	Katoliški dom prosvete, Tinje	RAZSTAVA SLIKARSKIH DEL SLIKARKE MELITE VOVK. Risbe – ilustracije – karikature Razstava traja do 2. decembra.	Sodalitas
Sreda 11. 11. 19.00	Galerie "C." Alter Platz, Celovec	STEFAN PASSERNIG Dela na papirju 1987 Razstava traja do 4. decembra.	
Sobota 21. 11. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	RAZSTAVA DEL DRAGA DRUŠKOVIČA Razstava na ogled do 10. 1. 88	Sodalitas

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telex 42 20 86 sndk a. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 8000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 600.000 dinarjev.

Šiman Wrulich – osemdesetletnik

Šiman Wrulich se je rodil 19. novembra 1907 pri Culeharnju v Zgornjih Rutah. Star komaj 12 let je moral prevzeti domačijo, a kljub močni obremenjenosti je začel peti v zboru, katerega je tedaj vodil Alojzij Thaler, Tonč z Radiš. Že pred 2. svetovno vojno je prevzel vodstvo tamburašev in zbora. Kot samouk si je pridobil mnogo glasbenega znanja. Po 2. svetovni vojni je bil gonilna sila, bil je predsednik, zborovodja, režiser, skratka neutrujen kulturni delavec. Prav njemu in njegovim sodelavcem gre zahvala, da na Radišah še slišimo slovensko besedo, čeprav je kraj oddaljen od Celovca le 10 kilometrov. Mnogi se še danes radi spominjajo ur, ki so jih preživel s "fletnim Šimanom". V kulturnem delu namreč ni videl samo dolžnosti, temveč tudi razvedrilo in veselje. V času njegovega predsednikovanja so preuredili stari farovski hlev v prostoren kulturni dom. S tem so se tudi bistveno izboljšali pogoji. Marsikdo se rad spominja "njegovih" pesmi, kot npr. "Mrzel veter tebe žene", "Jaz sem t' liepi Šiman" ali "Polje".

Leta 1979 je predsedniško funkcijo predal Ludviku Ogrisu. Njegovo delo na pevskega področju nadaljuje njegovi sinovi Šimi in Škocijanu, Jozi v Železni Kapli in Stanko na Radišah.

80-letnico obhaja letos tudi njegova žena Fani, ki mu je kot Šiman sam pravi: "vedno pomagala in stala ob strani".

Šimanu, radiškemu samorastniku, želimo ob njegovi 80-letnici vse najboljše, kar seveda velja tudi za njegovo ženo Fani. Ne bomo naštevati številnih priznanj, ki jih je sprejel, kajti s svojim delovanjem si je sam postavil spomenik.

Šiman – želimo, da bi še dolgo ostal med nami in da bi bil skupno s svojo ženo ponosen na to, kar si ustvaril.

Franci Walter

Občni zbor SPD „H. Velik“

Kljub slabemu vremenu, na Kot se je v soboto priselila zima, se je občnega zbora Slovenskega prosvetnega društva „Herman Velik“ udeležilo kar lepo število članov.

Dolgoletni predsednik Jurij Mak je vodil občni zbor, tajnica Eda Velik pa je prebrala najprej zapisnik zadnjega občnega zbora, nato pa še podala tajniško poročilo.

Od zadnjega občnega zbora dalje je glavna skrb društva veljala 25. obletnici (lani) in srečanju oktetov (letos). Obe prireditvi sta izredno dobro uspeli, kar je pokazalo tudi veliko število obiskovalcev. Vseh ostalih – v glavnem že tradicionalnih prireditev – je bilo 23.

Po poročilu blagajnika in knjižničarke je dobil odbor razrešnico. Pri volitvah novega odbora so člani ponovno zaupali Juriju Maku, pa tudi ostali odbor se v bistvu ni spremenil. Sledila je sprememba oziroma prilagoditev društvenih pravil, nato pa kratka razprava o nadaljnjem delu.

Ker je zaradi slabega vremena odpadlo dia-predavanje Stanka Sokliča, so si društveniki v prijetni družabnosti ob jedi in pijači pripravili prijeten večer.

Obvestilo

Bralce Slovenskega vestnika obveščam, da je moj dragi oče Andrej Maurer iz Zagreba 19. novembra t. l. v starosti 94 let umrl.

Čeprav je bival daleč od Borovelj, kjer se je rodil, je bil s svojimi rojaki tesno povezan. Kot naročnik Slovenskega vestnika je spremljal tudi dogajanje slovenske narodne skupnosti.

Mira Kordiš, hči

Častni gosti na koncertu SPZ v Celovcu

Nastop pevskega zbora „Gorjanci“ iz Kotmare vasi

Zazvenela je budniška in domoljubna pesem!

Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze

MIHA PASTERK

Tako po obliki kot tudi po vsebinski izpovedi je bil letošnji osrednji koncert SPZ uspešen poskus, najti primeren izhod iz tradicionalne koncertne oblike. Za koncert budniških in domoljubnih pesmi pod geslom „Postali smo tujci?“, ki je bil v nedeljo v Mladinskem domu v Celovcu, je SPZ izbrala vmesno obliko: pevski nastopi povezani z izbranimi besedili so se izkazali kot primerna rešitev za premostitev premorov med nastopi posameznih zborov.

Nenazadnje pa je bil nedeljski koncert drugačen tudi po izboru glasbe – tokrat so poslušalci prisluhnili bud-

niškim in domoljubnim pesmim, ki so spodbujale naš narod v najtežjih trenutkih življenja in dajale ljudem moči in poguma. „Tedad je iz naroda butnila pesem glasna in borbena, tiha in nežno čuteča v tolažbi, prepričana v svobodo in boljši jutri“.

Spored so oblikovali MMZ ZG za Slovence v Celovcu (Jožko Kovačič), „Gorjanci“ iz Kotmare vasi (Jožko Pack), KPPZ (Branko Čepin), ansambel „Drava“ iz Borovelj (Roman Verdel), Obirski ženski oktet „Valentin Polanšek“, MoPZ „Foltej Hartman“ iz Pliberka (Božo Hartman), Oktet „Suha“ (Bertej Logar) in ansambel „Jepa“ (Aleksander Černut). Med posameznimi pevskimi nastopi je Sonja Ban recitala izbrana besedila iz slo-

venske ljudske pripovedi, tekste Milke Hartman, Maje Haderlap, Maxa Sorga, Paula Eluarda in Janija Oswalda, odlomka iz del Gustava Januša in Matjaža Kmecla pa je poslušalcem predstavil Tonči Schlapper.

Na osrednjem koncertu SPZ so se organizatorji spomnili tudi Šimana Wrulicha iz Radiš, ki bo v teh dneh slavil svoj 80. življenjski jubilej. Slavljenčevo ime je tesno povezano s kulturnim delom na Radišah, zato sta mu ob tej priložnosti čestitala Tomaž Ogris, predsednik SPZ in dipl. inž. Feliks Wieser, predsednik ZSO.

Za režijsko zamisel in scenško postavitev dvorane so bili odgovorni Danica Kežar, režiser Peter Militarov in scenograf Saša Kump.

Tudi Obirski ženski oktet je navdušil

Moški pevski zbor „Foltej Hartman“

Mešani pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva „Bilka“ (zgoraj) in otroška skupina na jubilejni prireditvi.

75-letni jubilej delovanja SPD „Bilka“ v Bilčovsu

Kdo izmed pevcev in amaterskih igralcev na Gurah in v Rožu ni poznal prosvetnega delavca Janka Ogrisa, po domače starega Miklavža iz Bilčovsa? Med rojaki po vsej Koroški je bil znan kot vstrajen in razgledan kulturni organizator. Kdo ni bil prizadet, ko so bilčovski prosvetaši pred leti prerano izgubili svojega predsednika Gašperja Ogris-Martiča?

Ko so preteklo soboto v prijazni in akustični avli nove ljudske šole v Bilčovsu številni obiskovalci proslavljali 75-letnico obstoja Slovenskega prosvetnega društva „Bilka“, so obujali žalostne in vesele spomine.

Društvo, ki je bilo ustanovljeno 25. februarja 1912, ni samo najstarejše, temveč tudi danes najaktivnejše in najpomembnejše kulturno društvo v Bilčovsu. Vsa desetletja so se bilčovski prosvetaši zbirali v društvu, da so izobraževali in vzgajali ljudstvo v narodnem duhu, je v svojem pozdravnem nagovoru pou-

daril sedanji predsednik Tomi Gasser. Kot pri vseh slovenskih društvih na Koroškem, sta obe svetovni vojni zapustili tudi pri „Bilki“ globoke sledove. Med drugim se je Tomi Gasser v svojem govoru spomnil 12 društvenikov, ki jih je gestapo leta 1944 aretiriral zaradi podpiranja odporne gibanja. Trije od njih so umrli v taboriščih.

Z jedrnatim diapravljem so člani društva seznanili udeležence slavnostne prireditve z glavnimi postajami svoje 75-letne zgodovine in se spomnili svojih zaslužnih mož in žena.

Pester pevski spored pa je pričal o današnjem delu in povezanosti bilčovske „Bilke“ s sosednjimi društvi. Zapel je mešani pevski zbor pod vodstvom Joška Boštjančiča, moški zbor domačega društva pod vodstvom mag. Mirka Lauseggerja se je izkazal s Kernjakovim venčkom „Mi smo mi“; mladinski zbor z instrumentalno spremljavo (z izposojenim pevovodjem

Jožkom Packom) pa ni pokazal samo svojih glasbenih talentov, potrdil je, da je poskrbljeno tudi za pevski in glasbeni naraščaj.

Z glasbeno čestitko je jubilantu zapel mešani pevski zbor Gorjanci pod vodstvom Joška Packa; „Gemischter Chor Ludmannsdorf“ pa je s svojim nastopom nadaljeval zблиžanje med slovenskim in „nemškim“ zborom v občini. Radišani, ki sicer sodelujejo z Bilčovsom bolj na odrskem področju, pa so se pridružili jubilejnemu slavu z mešanim zborom pod vodstvom Stanka Wrulicha. Čestitkam sta se pridružila tudi župan Hanzi Ogris in predsednik Slovenske prosvetne zveze Tomi Ogris. Nekateri – predvsem tudi častni gostje – pa so imeli smolo, saj so verjeli napovedi v obeh slovenskih tednikih in za celo uro zamudili začetek prireditve.

Z družabnim srečanjem v gostilni pri Miklavžu se je jubilejna prireditev zaključila v prijetnem vzdušju.

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečaji 17. 11. 1987

	Nakup	Prodaja
din	0.70	0.90
us \$	12.031	12.131
can \$	9.12	9.22
angl. £	20.92	21.18
irl	18.66	18.92
sfr	852.90	855.30
bfr	33.65	33.85
ff	207.01	208.89
hfl	623.86	626.74
dm	702.13	704.97
lit	0.952	0.97
dkr	181.90	183.30
nkr	185.27	186.73
skr	195.39	197.41
fmk	287.00	289.40
esc	8.51	8.87
ptas	10.37	10.53
yen	8.787	8.817

Valutni tečaji 17. 11. 1987

din	0.60	1.00
us \$	11.80	12.40
can \$	8.85	9.45
angl. £	20.45	21.65
irl	18.15	19.35
sfr	844.00	864.00
bfr	32.75	33.95
ff	202.00	212.00
hfl	617.00	633.00
dm	695.00	711.30
lit	0.92	0.98
dkr	178.00	185.00
nkr	181.00	189.00
skr	191.50	199.50
fmk	281.00	293.00
esc	8.00	9.40
ptas	10.00	10.80
yen	8.60	8.90

„Albüro '87“:
Skoraj 4.000
obiskovalcev

Strokovni sejem „Albüro '87“, ki so ga letos prvič priredili v Celovcu, je uspešno potekal. Skupaj 61 razstavljalcev je na tem sejmu zastopalo okrog 200 podjetij s področja pisarniških organizacij. Absolutni „hit“ tega sejma, katerega je obiskalo skoraj 4.000 obiskovalcev, so bili computerski telefoni, telekopirarji ter brezžični in avtotelefoni. Naslednji sejem bo od 10. do 12. novembra 1988 spet v Celovcu.

14 25 29 30 37 41 (28)

brez jamstva!

1X1 111 XXX XXI

brez jamstva!

40 let
ÖDK

V Domu glasbe v Celovcu so Avstrijske dravske elektrarne (ÖDK) te dni proslavile 40-letnico svoje ustanovitve. Glavni govorniki ob visokem jubileju so bili dr. Franz Klinger, dr. Herbert Schröfelbauer (oba ÖDK) ter namestnik koroškega deželnega glavarja Erwin Fröhbauer. Oba direktorja dravskih elektrarn sta dala obširno in informativno sliko podjetja od ustanovitve do danes. Govorila sta tudi o aktualnih projektih ob Dravi na zgornjem Koroškem.

slika: H. G. Trenkwalder

Brez glasnih
in smrdljivih
avtomobilov?

Hrupnim in smrdljivim avtomobilom hočejo na Koroškem do živega. To reakcijo je izzvala zadnja statistika oddelka za promet pri deželni žandarmerijski komandi. V poročilu namreč zasledimo, da so žendariji leta 1986 prijavili kar 1893 voznikov, katerih avtomobili so bili vse preglasni, ali pa so premočno zasmrajali okolje. Dodatnih 3518 voznikov takih avtomobilov pa so kaznovali.

To število je letos še naraslo: od januarja do avgusta so namreč prijavili 1396 voznikov, nad 2500 pa so jih kaznovali. Sedaj je deželna vlada nabavila še več kontrolnih aparatov. Pomeni to konec hrupa in smrada?

OGLAS

Brošuro „Smrt in kaj potem? Življenje – odgovor iz duhovnosti“ lahko brezplačno naročite pod naslovom: Univerzalne življenje/Universelles Leben, Postfach 140, 5016 Salzburg.

Rešitev križanke
iz zadnje številke

W	H	O	I	S	W	H	O
H	E	R	K	U	L	E	S
O	R	J	A	K	L	W	
I	K	A	R	P	S	I	
S	U	K	B	R	I	E	
W	L	P	R	I	N	C	
H	E	L	S	I	N	K	I
O	S	W	I	E	C	I	M

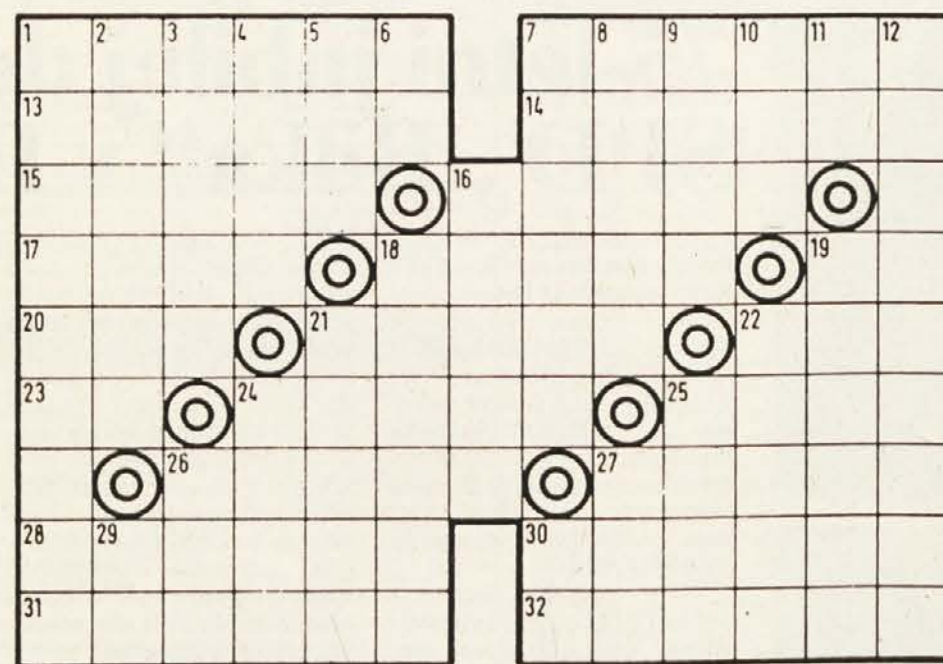
Križanka s sestavljanjem besed

Iz vseh črk pri določeni številki morate sestaviti besedo in jo vpisati v lik. Primer: pri 1. vodoravno iz črk anprst sestavite besedo prstan.

VODORAVNO: 1. anprst, 7. abinst, 13. ciklrt, 14. aadlno, 15. aiinr, 16. adenr, 17. osss, 18. aadlu, 19. ap, 20. itt, 21. aamnt, 22. aar, 23. nr, 24. aaiks, 25. gior, 26. aaort, 27. deost, 28. ačkkrs, 30. eiknrv, 31. aiostt, 32. aajnrt;

NAVPIČNO: 1. inorpsstt, 2. einorr, 3. alsst, 4. irst, 5. aik, 6. nt, 7. aeiltu, 8. abdur, 9. aans, 10. ain, 11. dn, 12. aaikmrst, 16. aadn, 18. aakltt, 19. aeprtt, 21. akmr, 22. aegnt, 24. čios, 25. dino, 26. aor, 27. aor, 29. ak, 30. jv.

sestavil Jože Petelin

Medjugorje:
9 milijonov turistov

Kot poroča jugoslovanska tiskovna agencija Tanjug je Marijino vasico Medjugorje v zadnjih šestih letih obiskalo več kot devet milijonov turistov. oz. romarjev. Medjugorje je postalo romarsko središče leta 1981, ko se je razširila vest, da se je šestim otrokom te vasi v jugoslovanski republiki Bosni in Hercegovini prikazala mati božja. Med obiskovalci romarskega središča so bili pred kratkim tudi trije svetovalci ameriškega predsednika Reagana ter soproga bivšega francoskega predsednika Valerija Giscard d'Estainga.

TEDENSKI HOROSKOP

LEV (23. 7. – 23. 8.)

V tem tednu vas čakajo pomembna dejanja. Minila bosta dvom in tarnanje in zopet bo nastopil občutek sproščenosti. To bo zelo utrdilo vašo samozavest.

DEVICA (24. 8. – 23. 9.)

Nekatere skušnjave vas silijo v to, da ste malo preveč potratni. Pazite, če ne bo finančni polom. Lahko pa se veselite, ker imate ob strani osebo, ki vse dela z ljubeznijo.

TEHTNICA (24. 9. – 23. 10.)

Poživite si vsakdanost z novimi vtisi, bodisi z obiski prijateljev ali kakšnim izletom. Neka oseba iz poslovnega sveta vse preveč misli na vas. Bodite fer, saj služba ni družba. Vaša srečna številka je 11.

ŠKORPIJON (24. 10. – 22. 11.)

Ne bodite preveč ostri do drugih, sicer boste slišali kakšno pikro tudi o sebi. Ponujeno roko osebe, ki vas ljubi, primite in stisnite. Vaša srečna številka je 44.

STRELEC (23. 11. – 21. 12.)

Malo se ustavite in raje bolj živite za ta trenutek in za ljudi, ki vas imajo radi. Ne zanašajte se na druge. Ura zamujena ne vrne se nobena. Vaša srečna številka je 22.

KOZOROG (22. 12. – 20. 1.)

Trenutne razmere vam niso najbolj naklonjene, vendar vas to ne sme zbegati. Vzemite stvari takšne, kot so in skušajte napevati premagovati s humorjem. Vaša srečna številka je 10.

VODNAR (21. 1. – 18. 2.)

Stvari, ki vam veliko pomenijo, se morajo pričeti uresničevati. Določena oseba se bo vaših načrtov zelo razveselila. Vaša srečna številka je 30.

RIBI (19. 2. – 20. 3.)

Ohranite še v naslednjih dneh tako dobro razpoloženje, kot se vas je polotilo v začetku tedna. Le tako si boste ohranili moči za prijetne trenutke, ki vas čakajo ob koncu tedna. Vaša srečna številka je 22.

OVEN (21. 3. – 20. 4.)

Ste polni idej in vsaj katero od njih bi lahko uresničili v tem tednu. Ste na potezi in le manjši premik iz sedanje statičnosti vam bo prinesel velike spremembe. Vaša srečna številka je 15.

BIK (21. 4. – 21. 5.)

Ne bodite preveč neučakani. Občutek mirnosti in orientacije bo na vašo okolico dobro del in zlahka boste premagali vse težave. Malo več pozornosti posvetite tudi ljubljeni osebi. Vaša srečna številka je 35.

DVOJČKA (22. 5. – 21. 6.)

Preveč si razbijate glavo z raznimi malenkostmi, s čimer škodujete predvsem sebi. Svojo energijo prihranite raje za pomembna dejanja. V tem tednu vas čaka velika preizkušnja.

RAK (22. 6. – 22. 7.)

Prišel je čas za odkrit pogovor. Ne pustite si vzeti vašega jasnega stališča življenjsko pomembnih stvari. Ribarjenja v kalnem je bilo že tako dovolj. Nekdo misli na vas.

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Šahovska naloga št. 34
HELCL – BRESTMAN
Avstrija 1987

Presenetljivo se je končal letošnji šahovski šampionat Avstrije. Zmagovalec je postal 22letni nacionalni mojster E. Brestman, ki je iz 15 partij zbral 10,5 točk in za seboj pustil šahiste z bolj zvenečimi imeni in višjimi rejting točkami. Brestman je bil po rejtingu šele na 17. mestu med najboljšimi avstrijskimi šahisti.

SŠZ/Cartrans I: Tretja zmaga in četrto mesto!

Šahovska ekipa SŠZ/Cartrans I nadaljuje serijo zmag v spodnji ligi vzhod. V nedeljo je moštvo z Lojzom Gallobom na čelu prepričljivo premagalo moštvo SC Semmelrock/Celovec-vzhod s 5,5:2,5 in tako slavilo tretjo zmago zapored. V naslednjem kolu dne 29. novembra 1987 igrajo slovenski šahisti proti vodečim na lestvici, ASK Celovec, ki je v nedeljo prvokrat remiziral v igri proti sofavoritu SG Wolfsberg. Posamezni rezultati igralcev SŠZ/Cartrans I: Alojz Gallob – Josef Hartl 1:0, Gorazd Živkovič – Rudolf Inzko remi, Franc Rulitz – Ludwig Valzacchi

(ureja Silvo Kovač)

Tokrat je pred reševalci na diagramu naloga iz partije zmagovalca. Kako je črni – Brestman, ki je na potezi, učinkovito izvedel kombinacijo in premagal nasprotnika.

Rešitev naloge št. 33

Beli ne umika napadene dame, temveč s potezo 1.Te8++ izsili zamenjavo trdnjav, ki nastane po 1...Te8: Na ...Kf7: sledi 2.De6 mat! Šah s trdnjavo na polje e8 pa je imel izredno lep zaključni udar belega, ki sedaj nastane po žrtvi dame s potezo 2.Dg7:++!! Črni je sedaj spoznal, da na 2...Kg7: sledi 3.fe8S+ in beli ostane materialno močnejši. Tudi na umik kralja na polje e7 je črni po fe8:D+ izgubljen. Promocija belega kmeta v skakača se je tokrat izkazala za najboljšo in zagotovila belemu zmagi.

1:0, Ivko Ferm – Mirko Pasterk 1:0, Herbert Rulitz – Dieter Hartwig 1:0, Dr. Jozi Amrusch – Willi Bergler remi, Ivan Lukan – Rudolf Turko remi, Xhelal Hoti – Mario Kuess 0:1.

Šah – spodnja liga

1. ASK Celovec II	4 3 1 0 24,5
2. Post SV II	4 3 1 0 22
3. SG Wolfsberg I	4 3 1 0 20
4. SŠZ/Cartrans I	4 3 0 1 18,5
5. Atus Borovlje I	4 2 1 1 18,5
6. WSG Wietersdorf I	4 2 0 2 17,5
7. VST Velikovec I	4 2 0 2 16
8. Finanz/KDR I	4 1 1 2 13
9. Vorw. Možberk I	4 1 0 3 11,5
10. SC Celovec II	4 0 1 3 11,5
11. ÖDK Šentandraž I	4 0 1 3 10
12. Frantschach I	4 0 1 3 7

TRIBUNA BRALCEV

Ljubezen ali sovraštvo?

Pri zadnji občinski seji v Pliberku smo bili spet priča, kako farizejsko in hinavsko so nastopali odborniki SPÖ in ÖVP, kako so nam skušali dokazati, da so veliki prijatelji in zagovorniki naše narodne skupnosti. Vsa ta demagogija, neresnica o strpnosti, pa se je na mah razblinila, ko je prišlo do glasovanja o dvojezičnosti. Pokazali so svoj pravi obraz in ovrgli vse prejšnje trditve o toleranci in strpnosti. Pokazali so svojo pravo barvo in dokazali, da govorijo eno, delajo pa drugo. Ali niso to volkovi v ovčjem oblačilu?

Posebno „kulturno“ se je obnašal kulturni referent občine. Že kar na začetku je polil gnojnico po tistih, ki pač ne sodijo v ÖVP-jevski škorenj. Kot v srednjem veku, v času preganjanja in sežiganja čarovnic, je strašil s komunizmom in skušal dokazati, da je bolj papeški kot papež sam. Ali je to še krščanska ljubezen do bližnjega, kot jo uči in zagovarja stranka, v kateri je? To, kar

oznanja, ni ljubezen, vseprej sovraštvo.

Zastopniki oz. občinski odborniki EL so tokrat izvrstno zastopali zahteve naše skupnosti in odnesli moralno zmago, pa čeprav je bil sklep drugačen. Razgalili so odbornike SPÖ in ÖVP kot demagoge in nasprotnike naših pravic. Tudi hitlerjanci so pravili, da hočejo Slovencem samo dobro, ko so jih začeli izseljevati. V resnici pa so nas uničevali in nas hoteli izbrisati. Tudi v občinski hiši je zdaj podobno: „želi“ nam sicer vse najboljše, v resnici pa mislijo in delajo na tem, da bi čimprej izginili. Zadnja občinska seja je dokaz za to.

Lipej Kolenik, Pliberk

Opozorilo uredništva

Vsebinska pisem bralcev ni nujno tudi mnenje uredništva. Za to so v polni meri odgovorni avtorji sami. Pisce prispevkov naprošamo, da se omejijo pri dolžini člankov in da se podpišejo s polnim imenom!

Avstrija podlegla Belgiji s 3:4

Slovenskemu športnemu društvu DSG Sele/Zell je uspelo v vetrinjski športni dvorani izvesti pravi športni dogodek, namreč dvoboj namiznoteniških reprezentanc Avstrije in Belgije. Lahko ugotovimo, da je Selanom organizacija prireditve

sijajno uspela, pa tudi predstavniki Avstrijske namiznoteniške zveze so ugotovili, da tako dobro pripravljene in izvedene tekme v Avstriji še ni bilo.

Večer bi si bil torej zaslužil pozitivno oceno, toda avstrijska reprezentanca je podlegla

s 3:4. Sicer je Ding Yi (na sliki levo) zmagal obe posamezni tekmi in tudi skupno z Gottfriedom Bārom (desno) v moški dvojici, toda zmago je zapravila predvsem Elisabeth Maier (druga z desne), medtem ko Vera Kottek (druga z leve) sploh ni nastopila.

KAROLINA KOLMANIČ

Izzvenela je pesem

„Že pred menoj je odpovedal, kaj bo šele zdaj, ko sem vstopila“, se je šalila dalje, saj je šoferja in sprevoznika poznala.

„Vas bomo že popeljali. Če ne, pa tudi midva z Lojzetom ne bi bila žalostna, če bi morala noč neke zunaj z vami preživeti.“

„Zunaj? Že zdaj sem pol zmrznjena.“

„Dva bi vas že ogrela, ali tako slabo mislite o naju.“

Na naslednji postaji ni ustavil, ker nihče ni vstopil.

„Ti so se gotovo že peš napotili,“ se je obrnil sprevoznik k šoferju.

„Delavci že. Jih bova neke pobrla.“

Vere pogovor ni več zanimal. Čisto neopozno se je izključila. Dom je bil vedno bliže. Zima v domači vasi je imela svojstven čar. Nepozabne so bile zime, ko je lahko vso pot prehodila s prijateljico kar čez polja po zmrznjeni snežni odeji, ki se je v jutranjem soncu biserno lesketala. Končno se bliža svoji postaji. Srce močnejše utripa. Tam spodaj v dolini je njen dom. Skozi tri majhna okna prodira rdečkasta svetloba kot droben kašipot. A ona ve, te hiše ne bi nikoli zgrešila tudi v najgostejši temi ne. Roke so drevenele pot težkim kovčkom, ki ga je prestavljala zdaj z leve v desno in obratno.

Prispela je. Prvi jo je naznanil pes, ki je veselo rožljalo z verigo. Prilical je mamo, še očeta. Oče je prvi spregovoril:

„Skoraj eno uro sem te čakal.“

„Sem ga tako kregala, ker te ni pričakal.“

„Mama, zdaj sem tu. Že res, da se mi je desna roka za kak centimeter podaljšala.“

Oče ni štedil s svojim humorjem:

„Sposodila bi si še en kov-

ček, ga naložila in bi imela obe roki enako dolgi.“

„Si spet kaj izmodroval! Umij se in sedimo za mizo!“

Tedaj je prihrumel še Andrej.

„Oho, brez mene že ne boste vseh dobrot pospravili!“

„Ti podhranjeni siromak! Se ti res pozna, da hodi skleda mimo tebe“, se je vmešala Vera.

Mama je postavila na mizo pečenko, domače rezance in zeleno solato.

„No, kar naloži si“, je spodbujal oče.

„Ali misliš, da doma ni več tako dobro?“ je drezala mama in ji položila na krožnik kos rjavo zapečenega mesa.

Vse novice, ali vsaj tiste, ki bi lahko vero pritegnile, so bile izčrpane. Nekje v zraku pa je lebdelo nekaj zadržanega. Vsi v družini so poznali to vzdusje: svinčeno. Ljubezen je bil za pristne kmečke starše skoraj nepojmljiv izraz. Poznali so poroke, tudi ločitve. Ljubezen, so menili več ali manj, ni posebno odločujoča. Res je, da te neke prevzame, začara, so rekli, jo kaj kmalu zopet veter odpihne. Potem nekako živiš naprej; tudi brez nje. Gotovo je bila to že preverjena in tisočkrat potrjena filozofija.

Če so bile kakšne izjeme, ali celo uboji in samomori, je bilo to nekaj nenormalnega. Toda Vera in Dušan sta bila normalna. Njuna zveza je bila ustrezna in oboji starši so jo cenili in upoštevali. Verjetno so bila zdaj ravno zato Verina vprašanja pomaknjena nekam v podzavest in nasilo zatrta. Čudno, niti Andrej, ki zna vsako reč obrniti v šalo, ni iznašel nič duhovitega, da bi izbrbljal resnico.

Vera se je odkašljala. Nato se je ozrla po domačih, uprla pogled v mamo in odločno vprašala:

„Kako je z Dušanom?“

Mati je skopo odvrnila in zaničljivo zamahnila:

„Nič. Same praske.“

„Torej nič resnega?“

„Resno je razbit samo avto, on pa se je izvlekel čisto poceni. Sreča, kaj hočeš!“

„Vi ste pa dobri. Meni nihče ničesar ne pove, ne sporoči.“

Vsi trije se med sabo nemo spogledujejo. Vera ima pač prebistre oči, da bi ji taki namigi ušli. Zato se vrne k izvoru.

„Dobro, počitnice imam in ga grem obiskat.“

„Lahko, če hočeš, ampak...“

„Povejte mi, kaj skrivate? Smo mi še sploh normalni ljudje? Si ne znamo povedati resnice v obraz?“

„Ne tako, Vera!“ začne oče.

Dušan se je ponesrečil z Anjo. Samo malo odrgnjena je“, je oddrdal Andrej, da bi morda resnica manj bolela.

Molk se je naselil v tesno kuhinjo, lahko je trajal samo minuto, dve, a vendar je bil uničujoč. Vera ga je dovolj prisrebno prekinila:

„Z Anjo. Ja kako? Saj je bil pri meni.“

„Kje jo je našel, ne vemo. Mogoče je šel ponjo, ali ga je čakala ali je naletel nanjo na cesti“, je mečkal Andrej.

„Nič od tega. Na cesti, da bi se tako srečala? Saj ni vedela, kdaj bo šel od mene.“

Umolknila je. Zlezla je vase. Nobenega tehtnega vprašanja ni bilo več. Vse se je nekam pogreznilo.

„Veš Vera, Anja je njegova prijateljica iz Ljubljane in bila je pri Nemčevih na počitnicah“, je dokončno pojasnila mati.

„To sem hotela vedeti. Anja, seveda, včasih je padlo to ime... Zdaj mi je jasno. Nič ga ne bom obiskala. Tudi sicer me njegove praske ne zanimajo več...“ (dalje prihodnjič)

Gimnazija in Mladinski dom podpirata šport!

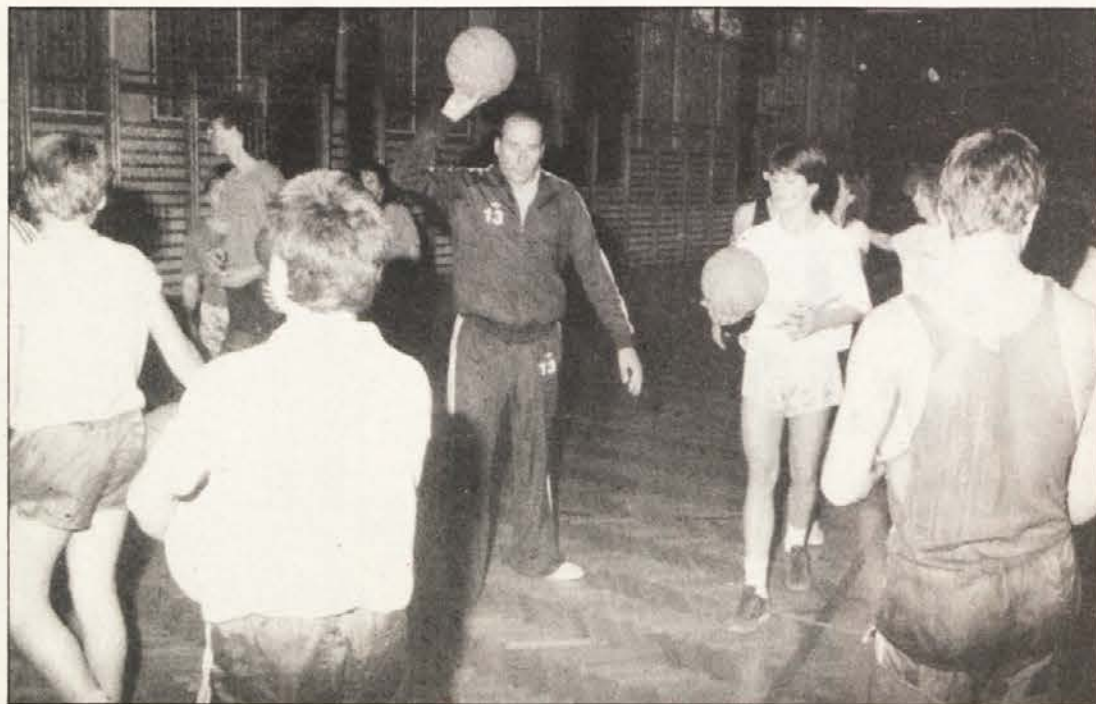
Prejšnji teden je na povabilo Slovenske športne zveze obiskal slovenske mladinske košarkaše bivši kapetan jugoslovanske reprezentance, svetovnega prvaka iz leta 1970 Ivo Danev (na sliki desno), da bi jim pokazal poštovanke igre s košarkarsko žogo. Seveda je bil to za mlade športnike pravi praznik, povrh tega pa še priložnostna motivacija za treninge, saj jih vadi in jim pomaga sam košarkaš svetovnega slovesa.

Sicer pa se z mladimi košarkarji in košarkaricami trudita predvsem Bogdan Kavčič in prof. Tonči Malle. Pri tem Kavčič poudarja, da v Mladinskem domu na sploh razvijajo široko športno dejavnost, z osebnim zadovoljstvom pa

tudi ugotavlja, da mladina predvsem pri košarki z vneto sodeluje. Prof. Malle pa izpostavlja, da so na slovenski gimnaziji v tem športu aktivna predvsem dekleta, ki so postala tudi srednješolske prvakinja na Koroškem.

Omenjenima včasih pomaga tudi trener celovškega prvoligaša Regenerina, prof. Marko Tomažević. Zatorej ni čuda, da nameravajo mladi košarkarji in košarkarice sodelovati tudi v koroškem šolskem prvenstvu, nato pa, če bodo dani pogoji, tudi v deželni prvenstvu. Na koncu pa naj še omenimo, da tudi člani dvakrat tedensko vadijo v telovadnici slovenske gimnazije.

ViKo

Košarkaš svetovnega slovesa Ivo Danev vadi z mladinci

KOMENTAR

LUDVIK DRUML

NALOGE...

Napovedano ločevanje otrok v šolah bi imelo seveda posledice tudi za naše športno delovanje. A tudi tu moramo dokazati, da se ne damo potisniti v geto, saj imamo ravno v športu dosti možnosti nagovoriti nemškogovoreče sodelavce in prispevati k boljšemu sožitju ter enakopravnemu razvoju naše narodne skupnosti.

Manjšino podcenjujejo, kar ne odgovarja njeni dejanski moči; podcenjujejo pa jo prav zaradi tega, ker je že skozi stoletja potisnjena ob rob. Ravno iz tega začaranega kroga pa moramo prodreti in skušati čim več sodelovati z nemškogovorečimi sodelavci. Tako jim lahko tudi dokažemo, da smo sposobni tudi najvišjih dosežkov.

Razen tega pa je tudi z našo športno dejavnostjo tako kot s kulturo: tudi tu lahko dokažemo, da smo enakovredni. Za nas je vsekakor pomembna tudi zavest, da imamo kot Slovenci poleg skupnega kulturnega prostora tudi skupni športni prostor. To pa najbolje spoznavamo ob tesnem sodelovanju z deželno matičnega naroda in s slovensko narodno skupnostjo v Italiji in na Madžarskem:

(Iz govora na občnem zboru SŠZ).

Jagodič ni pri Austrii Celovec

Lojze Jagodič ni podpisal trenerske pogodbe pri celovski Austrii, pa čeprav so ga nekateri časopisi že proglasili kot naslednika Ratha. Jagodič sam je pripravljen nadaljevati svoje delo pri SAK, kapetan SAK, Marjan Velik, pa je izjavil, da bi to bila tudi najboljša rešitev za klub, saj bi menjava trenerja med sezono tudi za moštvo ne bila najbolj razveseljiva.

Kasparov vodi proti Karpovu

Po 14. partiji dvoboja za naslov šahovskega svetovnega prvaka vodi branilec naslova Gari Kasparov proti svojemu predhodniku Anatoliju Karpovu s 7,5:6,5.

Slovenska športna zveza ima nov, pomlajen odbor

Kako pomembno je, da imajo slovenski športni klubi na Koroškem možnost vključiti se v svojo strešno Slovensko športno zvezo, dokazujejo številni primeri tudi iz zadnjih let: posamezni klubi tako lahko usklajujejo svoje športne termine, hkrati pa jim strešna organizacija pomaga tudi pri izobraževanju nujno potrebnih kadrov – seveda ob tehni in pomembni pomoči Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije. Tako so – vsaj nekateri – slovenski klubi na organizacijski ravni dosegli koroški in celo avstrijski vrh.

Prav na ta dejstva je opozoril tudi dosedanji predsednik SŠZ Danilo Prušnik na občnem zboru v četrtek preteklega tedna. Prušnik, ki je opravljal funkcijo predsednika dolgih 17 let, je z veseljem poudaril, da so se lepo razvile predvsem športne panoge, ki doslej še niso bile tako široko uveljavljene.

Sodnik „premagal“ Bilčovs na Brnci

Novincu, še posebej, če se mora boriti proti izpadu, tudi v nogometu ni lahko. Če pa – kot je bil to primer z igralci iz Bilčovsa – igra v prvih 25 minutah tekme boljše od nasprotnika (Bilčovščani so imeli v tem času dve izredno lepi priložnosti, a jih na žalost niso znali izkoristiti), potem pač včasih nastopi kot „režiser posebne vrste“ sam sodnik.

Tako se je zgodilo na Brnci, kjer je sodnik Gantschnig izključil kar štiri igralce Bilčovsa. Vzroka najbrž še sam več ne ve. Začelo se je v 42. minuti, ko je po prvem prekršku izključil Schellandra, minuto navrh pa

W. Kuessa, ki je po žvižgu še igral. S tem pa Gantschnigu še ni bilo dovolj, saj je po korektnem posredovanju Stojilkovskega tudi njemu pokazal rdeč karton, v 53. minuti pa je izključil še kapetana Sigija Hobla, ki mu je samo rekel, da ne bodo več govorili.

Jasno, da je bila tekma na ta način zgubljena, priznati pa je treba, da tudi domači navijači niso bili navdušeni nad poplavo rdečih kartonov. V spodnji ligi je Šmihel dosegel točko (2:2 proti Rudi), v 1. razredu pa je presetila Galicija, ki je igrala neodločeno z Velikovcem. Ostale tekme so bile odpovedane.

Spodnja liga-vzhod

1. Borovlje	15	9	3	3	31:17	21
2. Šentjakob	14	8	5	1	22:12	21
3. Dellach	15	6	7	2	24:12	19
4. Lendorf	14	7	2	5	24:16	16
5. Baško jezero	15	6	4	5	21:18	16
6. Rožek	14	7	2	5	18:16	16
7. ASV Lienz	14	5	5	4	24:27	15
8. Weißenstein	15	4	6	5	24:17	14
9. Brnca	13	4	5	4	15:17	13
10. Radenthein	15	5	2	8	22:24	12
11. Obermillstatt	14	2	7	5	15:22	11
12. Treffen	15	3	4	8	13:24	10
13. Bilčovs	15	3	4	8	15:27	10
14. Tristach	14	2	4	8	10:29	8

Spodnja liga-zahod

1. Wietersdorf	14	10	2	2	27:9	22
2. Mostič	14	9	3	2	28:15	21
3. Dobrla vas	14	8	4	2	24:11	20
4. Treibach	14	8	2	4	38:21	18
5. Šentandraž	15	5	8	2	20:13	18
6. ASK Celov.	15	6	6	3	24:22	18
7. St. Leonh.	15	5	6	4	20:23	16
8. Šmihel	15	5	3	7	19:31	13
9. Ruda	15	3	6	6	18:22	12
10. Klopjnj	14	2	8	4	14:18	12
11. Šentvid	15	3	4	8	22:29	10
12. ASV Celov.	14	3	3	8	15:25	9
13. Frantschach	15	2	4	9	11:28	8
14. KAC	13	1	3	9	9:22	5

1. razred D

1. Žitara vas	15	9	4	2	19:9	22
2. Velikovec	15	10	2	3	24:15	22
3. Zrelec	15	9	3	3	35:12	21
4. Sele	14	8	4	2	24:19	20
5. Sinča vas	15	7	2	6	22:13	16
6. Galicija	15	5	5	5	18:14	15
7. Žel. Kapla	14	7	0	7	25:24	14
8. Grebinj	15	5	4	6	18:22	14
9. Metlova	15	5	4	6	19:24	14
10. Podkarnos	14	4	5	5	13:16	13
11. Šentpavel	15	6	1	8	23:28	13
12. St. Stefan	15	4	4	7	19:30	12
13. Reichenf.	15	2	2	11	19:35	6
14. Globasnica	14	0	4	10	13:40	4

TERMINI

NOGOMET

Nedelja, 22. 11.: Slovenski atletski klub – ATSV Wolfsberg (14).

NAMIZNI TENIS

Četrtek, 19. 11.: LKH Celovec – NTK Celovec 2 (bolnica, 19), Borovlje – Sele IV (19).

Petek, 20. 11.: Sele II – Wolfsberg (19).

Ponedeljek, 23. 11.: NTK Celovec 1 – Kotmara vas (19), NTK Celovec 2 – Saturn Celovec (19).

Torek, 24. 11.: Kelag – Sele II (19).

ŠAH

Nedelja, 22. 11. 1987: ESV Celovec – SŠZ Posojilnica Celovec II (ESV-sportni dom, 9).

Novi odbor SŠZ

dr. Ludvik Druml (predsednik), Andrej Mohar (podpredsednik), Franci Rulitz (tajnik), Aleš Šimenc (blagajnik), mag. Mirko Oraže, Mirko Kunčič, dr. Janko Wiegeler, Franci Wiegeler, Mirko Oraže, Ivko Ferm, prof. Anton Malle, mag. Maja Milonig, Matevž Wieser, Franci Kropivnik, Joško Maloveršnik, Danilo Prušnik. Preglednika računov: prof. Milan Kupper, Štefan Riegel-nik.

Ob uspehih pa je seveda potreben tudi pretres težav in še nerešenih problemov: tako Slovenska športna zveza še vedno nima poklicnega sodelavca, še vedno primanjkuje višjekvalificirani trenerski kader, nenazadnje pa so tudi finančne težave bistvena ovira za razvoj športa med koroškimi Slovenci.

Po odstopu dosedanjega predsednika Danila Prušnika je občni zbor izvolil nov odbor (glej okvir spodaj). S pomlajenim odborom pa želi Slovenska športna zveza uresničiti tudi svoje cilje v bodočnosti. Zvišati hoče namreč kvaliteto svojega delovanja, hkrati pa se uveljaviti tudi med nemškogovorečimi sodelavci. Prav za doseg tega cilja pa so najboljše zagotovilo vrhunski športniki, ki jih v posameznih klubih že imajo, ter karseda široka baza koroških Slovencev, ki se ukvarjajo s športom.